

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva
ulica 3. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126

Upravništvo Ljubljana, Selen-
burgova ulica 3. — Telefon št. 2492

Podružnica Maribor, Josipova ulica
št. 11. — Telefon št. 2455

Podružnica Celje, Kocencova ulica št.
2. — Telefon št. 190

Računi pri post. tek. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 3. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor
Gospodskova ulica 11. Telefon št. 2440.

Celje, Str. samayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65

Rokopis se ne vrača. — Oglasi po
tarifu

Na prehodu

Za leto 1935. so ugledni predstavniki mednarodne politike napovedovali velike preizkušnje. Leto odločitve so ga imenovali.

Začeli smo ga popolnoma v stilu teh napovedi. Najprej rimski sporazum, ki je prinesel obljubo splošnega sporazuma med Francijo in Italijo, ne da bi se mu že dosedaj posrečilo. Podati že zares trdne osnove sporazumu samemu. Še pomembnejša sta odločitve v Posaarju ter zblizanje, ki se je v zvezi s tem doseglo med Francijo in Nemčijo. Oba dogodka, zlasti pa zadnji, obetata postati izhodišče za nadaljnje diplomatske akcije v Evropi. Vsi ti dogodki so v medsebojni vzročni zvezi, dasi se to morda ne vidi že na prvi pogled.

Pred vsem se zdi sedaj, da je bil rimski sestanek nekoliko pospešen zaradi bližajoče se odločitve ob Saari. Dalje vidimo, da se je poljski zunanji minister Beck žurno potrudil na sedanje zasedanje v Ženevo, dasi je v zadnji dobi kazal jako malo zanimanja za zadeve Društva narodov. Prav dobro se vidi, da je poljska zunanja politika začutila, da se tu odpleta stvar, ki bi mogla pomeniti važen preokret tudi za njeno orientacijo.

Oba ta dva dogodka kažeta, da gre pred vsem za možnost spremembe v pozdranju Nemčije. Hitler je izrekel s posebnim poudarkom, da smatra meje na zapadu za definitivne in da Nemčija napram Franciji nima sedaj nikakih teritorialnih zahtev. Tu je treba pač razumeti odgovor eventualnim aspiracijam na Alzacijo in Loreno. Prav za prav temu posebnega praktičnega pomena niti ne moremo pripisovati, zakaj lokarnski sporazum je postavil celo angleško garancijo za sedanje meje na zapadni strani Nemčije. Vrh tega so nedavno v angleškem parlamentu padle zelo veljavne besede o britanski meji na Renu. V taki situaciji udi realna politika, da ne kaže postavljati svoje politične orientacije na zahtevah po teritorialnih izprehembah ob Renu. Zato se ni čuditi, da so Hitlerjeve izjave napravile razmeroma malo vtisa v Parizu, dasi jim ni odrekati, da pomenijo krepko podprtje miroljubnih težnj, ki jim je sedaj, vsaj na videz, vdano vodstvo zunanje politike v Berlinu.

Če primerjamo Hitlerjevo izjavo s paktom, ki ga je Nemčija sklenila s Poljsko, vidimo med njima podobnost, na vendarle hkrati prav važno razliko. Adolf Hitler svoje resignacije glede teritorialnih zahtev na zapadu ni omejil z nikakimi termini. Nasprotno pa je pakt s Poljsko omejen na deset let. Formalno je tedaj dana osnova, da se prepri zaradi poljsko-nemške meje po preteku devetih ali osmih let obnovi. Morda je to vzrok, da se je to pot Beck vendarle napotil v Ženevo, ne morebiti, da bi tem vprašanjem prav v sobodnosti pripisoval kak aktualni pomen, ali ipak iz brige, da ne bi sporazum napram zapadu končno obremenil — Poljske.

Ako se bo zares posrečilo francosko-italijanski sporazum ter stvoril osnovo za krepko alianso, potem prav gotovo ni nikakih pogojev za kake praktične zveze med Poljsko in Italijo preko Madžarske, kakor se je že sklepalo tu in tam, pač pretežno še v obliki pobožnih želj. Kajti resnica je, da raste veljavna Poljske dokler se bo gibala v sferah sedanje politike, čim bolj je Evropa razdvojena, zlasti čim večje je nasprotje med trojico Pariz, Rim in Berlin, da o Moskvi niti ne govorimo. Zakaj poljska teza, da je treba izrabiti prednosti jezička na tehnični, izgubi vse temelje, kakor hitro se francosko zblizanje z Rimom in Berlinom približa realizaciji. Sporazum v Rimu, francoska koncilijantnost, pa končno izid plebiscita ter temu sledeča spravičljiva gesta hitlerjanskega državnega vodstva, vse to ustvarja v Evropi atmosfero, ki pomeni konsolidacijo razmer v zapadni polovici kontinenta, hkrati pa — devalvacijo veljave vzhodnih držav. Zato ni prav nič čudno, da se je tudi sovjetska Rusija nekaj vznemirjenosti zganila v bojazni, da bi moglo pomirjenje na zapadu značiti odtujitev napram vzhodu.

Vse to so razpoloženja, ki pa za enkrat ostajajo še bolj v ozadiju, zakaj praktične parole sobodne situacije so mnogo bolj konkretne. Nemčija jih je konkretizirala pod geslom enakopravnosti, kar pomeni za njo pravico do neomejenega oboroževanja. To bo še trd oreh za evropsko politiko bližnjih mesecev. Tu je problem garancije za samostojnost Avstrije, ki se je zelo vznemirila nad hitlerjevskim uspehom, za vedajoč se, da so s strankarsko političnega vidika saarske razmere silno slične avstrijskim. Potem je v bližini problem vzhodnega pakta, ki prihaja v programsko območje, kakor hitro bo likvidirana saarska zadeva. Ali se je razpoloženje zanj kaj spremenilo v poslednji dobi? Na nemški strani se zdi, da ne, pač pa morda na poljski. Zakaj poljsko stališče bo vedno dependno od celotnega evropskega razvoja, s katerim se poljska pozicija zdaj ojači, zdaj oslabi. Saj morda ni daleč čas, ko bo Poljska spet prav zadovoljna, če dobi garantirane svoje meje, makar v zvezi ter kom-

Dalekosežni ukrepi finančnega ministra

Sedanja resnična in že stabilizirana vrednost dinarja je priznana tudi zakonito — Razčiščenje v Narodni banki — Znižanje obrestne mere za poldrugi odstotek

Beograd, 18. januarja. r. Na današnje sejo upravnega odbora Narodne banke, na kateri so bili prisotni člani upravnega in nadzornega odbora, je prišel tudi finančni minister dr. Stojadinović, ki ga je pred prehodom na dnevni red pozdravil viceguverner Narodne banke dr. Meljko Cingrija s temi besedami:

V posebno čast mi je, gospod minister, da vas morem pozdraviti v naši sredi. S tem, da takoj po nastopu svoje funkcije prihajate med nas in izkažete čast našemu zavodu, ste dali dokaz v najlepši obliki svoji nameri, da ostanete v stikih z zastopniki Narodne banke in da z njimi tesno sodelujete. Za izkazano pozornost se vam vsi toplo zahvaljujemo. Iskreno se veselimo tesnega sodelovanja, prepričani, da se bodo tako lažje dosegli skupni cilji.

Gospod minister! Vi niste nov človek pri velikem delu, ki vam je poverjeno. Pred vami gre glas, za vami gre prošlost. I eno i drugo upravičuje lepe nade, ki jih javnost polaga v vas. S svojo prirodno odločnostjo ste takoj šli na delo in upravičeno pokazali, da med mnogimi velikimi problemi, ki nam jih sedanost nalaga, problem ureditve denarnih odnosov v državi imperativno zahteva ureditve.

Najprej ste v tej smeri ustvarili koncentracijo državnih in poldržavnih ustanov v svrhu sodelovanja, oziroma racionalizacije njihovih dela. Takoj nato prinašate nove ukrepe, za katere mi dovolite, da jih obrazložim našim gospodom s tem, da prečitam pismo, ki ste mi ga izvolili včeraj poslati:

«Gospod viceguverner! Čast mi je poslati vam v prilogi tega pisma besedilo uredbe o likvidaciji revolving-kreditov Narodne banke; to uredbo je sprejel ministrijski svet na svoji seji 15. t. Onemom mi je čast obvestiti vas, da bi rad prisostvoval prihodnji seji upravnega odbora Narodne banke, da se osebno seznanim s člani upravnega in nadzornega odbora, da mi pri tej priliki navedem nagibe kraljevske vlade za sprejetje te uredbe. — Izvolite sprejeti, gospod viceguverner, izraze mojega spoštovanja. Dr. Milan Stojadinović, finančni minister.»

Odplačilo inozemskih dolgov Narodne banke

Omenjena uredba se glasi:
Na podlagi čl. 63 finančnega zakona za leto 1934/35 je na predlog finančnega ministra predpisal ministrijski svet to uredbo o likvidaciji revolving-kreditov Narodne banke: (Revolving krediti so krediti, ki jih je najela Narodna banka v devizah predvsem pri francoski Narodni banki v Parizu. Op. ur.)

Čl. 1. Narodna banka kraljevine Jugoslavije more začasno v nasprotju s čl. 5 zakona o denarni kraljevine Jugoslavije in v svrhu popolne likvidacije vseh revolving-kreditov v inozemstvu ohraniti kritje v zlatu in devizah, obračunanih po zakonitem tečaju obnem z že določeno »promijo« v višini 28,5 % v več od najmanj 25 % vseh svojih obveznosti na pokaz tako, da bo najmanj 20 % bankinih obveznosti na pokaz pokritih z zlatom v tresorih Narodne banke.

Čl. 2. Narodna banka ne sme v nobeni obliki in z nobenim namenom obremeniti svojo zlato in devizno podlago.

Čl. 3. Ta uredba stopi v veljavo z dnem, ko se razglasi v Službenih novinah.

Viceguverner dr. Cingrija je nato nadaljeval:

«Za ta ukrep, ki se v prvi vrsti tiče Narodne banke, vam je Narodna banka še posebej hvaležna. Tembolj, ker ste tudi ta ukrep izdali po zašiljanju in s soglasjem zastopnikov banke. Izrekamo vam ponovno zahvalo, gospod minister, in Narodna banka vas zagotavlja, da vam bo lojalno pri roki pri reševanju vsch problemov in da bo srečna, če bo s svojim sodelovanjem mogla kakorkoli pomagati vam pri težkem delu za olajšanje gospodarskega in finančnega položaja v državi.

ministra Govor finančnega

Nato je povzel besedo finančni minister, ki je izjavil:

Iz deklaracije vlade g. Jevtića ste mogli videti, gospodje, koliko pomena pripisuje kraljevska vlada gospodarskim in finančnim problemom našega naroda. Prav tako ste mogli videti tudi duha, ki preveva kraljevske vlado glede odlokov in sklepov, ki jih je treba izdati.

Mi želimo predvsem sodelovanja z vsemi gospodarskimi činitelji. V doseglo sodelovanja med vlado in Narodno banko sem prišel danes med vas. Prišel sem ne zato, da prosim sodelovanja in podpore za državno blagajno, temveč da vas prosim so-

binaciji z drugimi, tudi s strani zapadnih in vzhodnih sil.

Vsi ti problemi so tik na tem, da postanejo prav zelo aktualni; od tega, kako se bodo reševali, bomo mogli konkretno razvideti, kaj je prav za prav realnega na velikih preorientacijah, ki so se na tako videen način pričele uveljavljati ob prehodu v novo leto. To bo prva resnična ter zanesljiva preizkušnja zanje. Ako jo ugodno prenesejo, potem bomo mogli reči, da se nahaja Evropa zares na potu v novo dobo.

delovanja in podpore za naše narodno gospodarstvo. To sodelovanje se mora izvršiti na podlagi spoštovanja pravic in avtonomije Narodne banke v mejah obstoječih pogojev in zakonov. Zato vam bom danes tu govoril o nekaterih vprašanjih, ki so ta trenutek največjega pomena in se tičejo funkcij Narodne banke. Prvo med temi vprašanji je

vprašanje valutne politike

Ko sem poslednjič odhajal iz finančnega ministrstva, to je bilo aprila 1928, sem pustil dejansko stabiliziran dinar v vrednosti 9,12 švicarskega franka za 100 Din. Nato, leta 1931, je prišlo posojilo za zakonsko stabilizacijo dinarja v višini 2 milijard dinarjev, toda leta 1932 ni 100 Din več bilo vredno 9 švicarskih frankov. Postopno in stalno je vrednost padala in dinar se je naposled v zadnjem času spet stabiliziral na temelju sedmih švicarskih frankov. Zaradi potrebe po devizah zaradi stabilizacijskega zakona od leta 1931 so se sklepali na zastavo zlata tudi začasni tako imenovani revolving-krediti, katerih vsota znaša danes 314 milijonov francoskih frankov in na katere se plačajo obresti 3,5%.

Da se tečaj deviz uradno in na črni borzi izenači, se je uvedla »premija« ali dodatek 28,5% na zakonsko stabilizirane tečaje deviz. Dejanski položaj je po tem takem naslednji:

Dinar je v Curihu 7 švicarskih frankov namesto 9,12. Zlata podlaga se nahaja deloma zastavljena v inozemstvu in je zaradi tega vrednost zlata podlage dejansko manjša za protivrednost 314 milijonov francoskih frankov.

To so dejstva. Ta dejstva niso nikakoli tajna za vse tiste, ki se za ta vprašanja zanimajo, vendar pa vsa resnica doslej ni odkrito prišla na dan. Ali je treba še dalje zapirati oči pred dejanskim položajem in živeti v iluzijah? Ali je treba še dalje trdovratno vztrajati na fikelni upadnega tečaja dinarja na 9 švicarskih frankov? Ali naj še dalje računamo v zlatu podlago tudi zlato, ki se nahaja zastavljeno daleč od tresorjev Narodne banke? Meni se zdi, da vse to ni več potrebno.

Odkritost in iskrenost

sta prvi pogoj za napredek državnih financ. Takšno načelo sem zagovarjal kot profesor na univerzi svojim študentom, to načelo me je vodilo kot ministra in po tem načelu se mislim ravnati tudi danes. Zato moram odkrito priznati sedanjo vrednost dinarja, tem prej, ker moj namen ni, da bi se le od daleč dotaknil te vrednosti. Imamo ljudi, ki mislijo, da bi se dale mnoge težave premagati, če bi znižali vrednost dinarja, ali pa če bi se zatekli k inflaciji. To verjeti se pravi verjeti, da je denar vzrok vse gospodarske krize in da je potemtakem v denarnu zdravilo za krizo. Jaz tega ne verjamem in tudi tega ne mislim. Vsi vidimo težko gospodarsko krizo, ki je objela tako države z zlatom, kakor države s papirnatim. V raznih državah vidimo razne stopnje vrednosti nacionalne valute. Toda povsod vlada ista ali skoraj ista kriza.

Kdor predlaga inflacijo,

misli samo na dožinjke. pozablja pa na varčevalce, ki so morda z največjimi žrtvami hranili svoje imetje v vložnih knjižicah. Pozablja tiste, ki so kupovali državne papirje v veri v moč svoje države. Pozablja na uradnike, državne in zasebne, na delavce, katerih plača in mezda je urejena po zakonu ali s pogodbo in ki se ne bi tako lahko in tudi ne tako hitro mogli prilagoditi višini cen, ki bi hudo zrasle.

Znižati vrednost dinarja pomeni pomagati enemu sloju v škodo drugega, pomeni morda rešiti ene, a zanesljivo uničiti druge. To bi bila največja krivica, ki si jo moremo misliti. Danes gledamo države srevnje Evrope, kako se bore z največjimi težkočami strahotne gospodarske krize. Toda nobeni izmed njih ni prišla na um inflacija kot zdravilo. Zato ne, ker so te države bolj kakor katerakoli druga okusile inflacijo in vedo kaj pomeni pogorilo, ki ga inflacija pušča za seboj.

Naš gospodarski organizem je bolan. Boleha od več bolezni. Zato ne smemo zanašati vanj nove nevarne bolezni, ki se imenuje inflacija. Takšne bolezni ne bi mogli vzdržati. Zato bo naša valutna politika tista, kar je pomebno v vladni deklaraciji 3. januarja, pomebno.

ohranitev sedanje vrednosti dinarja

Toda za ohranitev te vrednosti ni niti najmanj potrebna fikcija. Zato sem dovolil, da se v našem domačem tisku lahko svobodno objavljajo tečajni dinarja v Curihu.

Zlata fikcija je, če se zlata zastava za dolg vodi v računih kot zlata podlaga za izdajanje denarja. Tako vodimo mi v stvarju Narodne banke relativno visoko stopnjo kritja okoli 60%, čeprav je dejansko znatno manjša. Za ta gospodarski lesk plačamo v inozemstvu na leto okoli 30 milijonov v devizah. Od tega ni koristi niti za državo niti za naše gospodarstvo.

Kraljevska vlada je zato mnenja, da mora Narodna banka odkrito ugotoviti svojo bilanco po današnjem dejanskem stanju. Mi smo bili v vladni mnenja, da mora

Narodna banka vrniiti posojilo 314 milijonov frankov

Ko bomo likvidirali ta revolving-kredit v inozemstvu, bo Narodna banka prihranila okoli 30 milijonov dinarjev na leto.

Da se to izvede, je kraljevska vlada na moj predlog sprejela 15. t. m. uredbo z zakonsko močjo, katere besedilo je Narodni banki že sporočeno. Le na videz se zdi, da se stopnja kritja po tej uredbi zniža s 35

do 25 %, oziroma pri zlatu s 25 na 20 %. Treba je pokazati resnično stanje brez slehernega friziranja, ker se bo samo vrnilo tisto, kar na žalost ni več naše. Ko se izvede člen 1. nove uredbe, bo n. pr. stanje Narodne banke od 8. januarja t. l. izgledalo tako-le:

Skupno kritje 30,6 %, kritje v zlatu 27,56 %. Kakor se vidi, je zlato kritje ostalo ne samo na višini nad 20 %, kakor jih uredba zahteva, temveč tudi preko sedanjih 25. po zakonu določenih odstotkov.

Pripominim, da politika Narodne banke mora iti po moji sodbi v smer, da bo kritje čim prej po možnosti samo v zlatu in v devizah, pretvornljivih v zlato, in sicer

v zlatu v tresorih naše Narodne banke, ne pa v inozemstvu. Upam, da se bo to kmalu doseglo. Da se pa ne bodo začeli ponovni revolving - krediti, kakor se je po prej dogajalo, pravi člen 2. uredbe izrečno: Narodna banka ne sme v nobeni obliki in v nobeno svrhu obremeniti svoje zlato in devize podlage.

Kakor vidite, ima kraljevska vlada namen ne samo zlato podlago Narodne banke uvrstiti, marveč jo tudi obvarovati za bodočnost pred slehernim izkušnjavo in zadolžitvijo. Prepričan sem, da bo vse to, kar sem vam povedal, naletelo pri vas, gospodje iz uprave Narodne banke, na popolno razumevanje in na vaše popolno soglasje.

Ostane še ena točka, o kateri bi se želel z vami sporazumeti. To je vprašanje, kaj bo s tistimi 30 milijoni, ki se bodo na leto prihranili, ko bo izvajana uredba od 15. januarja.

Jaz jih ne zahtevam za državno blagajno, toda hotel pa tudi ne bi, da se odstopijo delničarjem Narodne banke. Apeliram na vas, da jih odstopite narodnemu gospodarstvu.

Obrestna mera Narodne banke

po 6,5 % spada danes med najvišje v Evropi. Tako visoka obrestna mera zelo ovira gospodarsko delovanje v državi. Kredit je drag. Ker temelji moderno življenje popolnoma na kreditu, je gospodarsko življenje začelo propadati. Prihranki, ki jih boste napravili z izvajanjem nove uredbe o likvidaciji revolving-kreditov, vam bodo omogočili

Znižanje eskontne mere s 6,5 na 5%

Ta apel vam izrekam v imenu kraljevske vlade. Kakor hitro vi sprejmete ta predlog, bo minister za trgovino in industrijo

znižal obrestno mero v vsej državi. Na ta način boste ne za sebe, temveč za narodno gospodarstvo prihranili ne samo le 30 milijonov, temveč še večkrat po 30 milijonov, tako da bosta sklep kraljevske vlade in vaš sklep velika pomoč gospodarskemu delovanju pri nas.

Prepričan sem, da se boste, gospodje, odzvali temu apelu kraljevske vlade in se okoristili s prednostmi, ki vam jih daje nova uredba, ter tako pripomogli k ojašanju stiske narodnega gospodarstva.

Službeni komunik

Zaključek ministrovega govora so vsi prisotni člani upravnega in nadzornega odbora Narodne banke pozdravili z viharim pritvjevanjem. Odobravanje, ki je sprejelo njegov govor, je bilo očitno dokaz, da se vsi člani upravnega in nadzornega odbora Narodne banke strinjajo z izvajanjem finančnega ministra in z uredbo kraljevske vlade.

Po seji upravnega odbora in izvršilnega komiteja je Narodna banka izdala naslednji uradni komunik:

«Na sejo upravnega odbora Narodne banke je prišel danes dopolne tudi g. finančni minister dr. Stojadinović, v želji, da se osebno seznanj z vsemi člani upravnega in nadzornega odbora Narodne banke in da Narodno banko seznanj z nagibi, ki so vodili kraljevske vlado pri izdaji uredbe o likvidaciji inozemskih revolving-kreditov Narodne banke.

Finančnega ministra je s prišernim pozdravim govorom pozdravil viceguverner dr. Meljko Cingrija. Nato je finančni minister imel pomemben govor, v katerem je orisal naziranje kraljevske vlade o valutni in eskontni politiki. Uredbo in izvajanje g. ministra sta upravi in nadzorni odbor Narodne banke sprejela z izrednim zadovoljstvom in odobravanjem.

V skladu z željo kraljevske vlade je Narodna banka sklenila, da se takoj okoristi s pravico, ki ji jo daje uredba, da namreč povrne svoji revolving-kredit v inozemstvu in da počeni s 1. februarjem t. l. zniža lombardno mero s 7,5% na 6% in eskontno mero s 6,5 na 5%.

Vest o znižanju obrestne mere Narodne banke se je z bliskovito naglico razširila po vsaj državi že danes popoldne. Z vseh strani prihajajo poročila, ki naglašajo, da so ta novi ukren vlade g. Jevtića za ozdravljenje gospodarskih razmer v državi vsi sloji prebivalstva sprejeli z enodušno radostjo.

Nj. Vis. knez-namestnik za regulacijo naših rek

Na prošnjo ministra dr. Kramerja se je Nj. Vis. knez-namestnik uspešno zavzel za pospešitev regulacijskih del na Ljubljani in Savinji

se odobri licitacija za zaključna regulacijska dela.

O priliki svoje audience je minister g. dr. Kramer opozoril Nj. Vis. knez-namestnika tudi na nujno potrebno regulacijo Savinje. Finančni minister dr. Stojadinović je na intervencijo knez-namestnika danes odobril tudi licitacijo za prva regulacijska dela na Savinji pri Celju.

Uredba o kmečki zaščiti

Beograd, 18. januarja. p. Gospodarsko-finančni odbor ministrov je proučil predlog poljedelskega ministra dr. Dragutina Jankovića o spremembah in dopolnitvah uredbe o kmečki zaščiti. Čim se vrne ministrijski predsednik iz Ženeve, bo ministrijski svet razpravil o tem novem zakonskem načrtu.

Uvedba korporacijskega sistema na Estonskem

Reval, 18. januarja. d. Na večeršnjem zborovanju zastopnikov vlade in samoupravnih korporacij je imel estonski državni predsednik Paels načlen govor o novi ureditvi estonske države. Estonska bo dobila novo ustavo na poklicno-stanovski korporativni podlagi. V to svrhu bo sklicana ustavodajna skupščina, v kateri bodo sodelovali zastopniki stanovskih zbornic, občinskih samouprav, narodnih manjšin, cerkve, univerze, varnostnega zbora, sodišča, bivših bojevnikov, ki so bili odklikovani z osvobodilnim križcem ter ljudski zastopniki, ki so bili izvoljeni na podlagi splošne, enake in tajne volilne pravice. Iz izvajanj državnega predsednika je razvidno, da imajo na Estonskem politične stranke popolnoma izginiti. Na njihovo mesto naj bi prišle stanovske zbornice, združene v javno-pravnem najvišjem državnem organu.

Zinovjev in Kamenjev obsojena v ječo

Moskva, 18. januarja. d. Sodišče je spoznalo Zinovjeva, Kamenjeva in 17 drugih obtožencev s krivice protirevolucionarne zarote ter umora Kirova. Zinovjev je bil obsojen na 10 let, Kamenjev pa na 5 let ječe. Dojem so bili ostali obtoženci obsojeni na razne zaporne kazni.

Dve senatski kandidatni listi v dravski banovini

Poleg nacionalne je bila vložena tudi klerikalna kandidatna lista za volitve v senat

Ljubljana, 18. januarja.

Danes je bil zadnji dan za vlaganje kandidatnih list za senatske volitve, ki bodo v nedeljo, 3. februarja. Še večeraj je kazalo, da bodo vložene tri ali celo štiri liste, ker je nespravljivo stališče znane skupine ogrožalo enoten nastop Jugoslovenske nacionalne stranke. Kakor pa smo že poročali je vrhovno vodstvo JNS vztrajalo na svoji zahtevi, da mora stranka, kakor v vseh ostalih banovinah, tudi v Sloveniji nastopiti z enotno listo. Strankino vodstvo je enotno določilo tudi kandidatno listo, ki smo jo tudi objavili. Vodstvo je na listo vzelo kandidate s pivskega predloga, ki je na kandidacijski konferenci v Ljubljani sicer ostal za šest glasov manjšini, ki pa sta se zanj izrekli dve tretjini izvoljenih predstavnikov ljudstva, narodnih poslancev in delegatov sreskih organizacij. Pač pa je strankino vodstvo deloma spremenilo ta predlog glede kandidatov. Obe skupini sta se disciplinirano podvržili odločitvi strankinega vodstva in tako je bila za JNS tudi v dravski banovini vložena samo ena kandidatna lista, ki je sestavljena tako-le:

Kandidati: dr. Drago Marušič, dr. Albert Kramer in Ivan Pucelj; namestniki: dr. Milan Gorišek, Fran Janžekovič in dr. Dinko Puc.

Listo je pri okrožnem sodišču v Ljubljani, ki je po zakonu pristojno za vlaganje kandidatnih list pri senatskih volitvah, danes popoldne vložila skupina gg. županov iz srezov Ljubljana okoličana, Kranj in Logatec. Predstavnik liste za volilni odbor sta gg. župan Ivan Zakotnik iz Zgornje Šiške in Valentin Babnik iz St. Vidu nad Ljubljano, njuna namestnika pa nar. posl. Albin Komar in banovinski svetnik Ivan Tavčar.

Dopoldne so svojo kandidatno listo vložili tudi pristajali bivše SLS, če par dni je bilo znano, da se pripravljajo opo-

ziciška klerikalna lista. Samo na sebi to ni bila nikakoli senzacija, saj zadostuje za vložitev liste že 50 podpisov, ki jih prijatelji g. Korošca — ta novi naziv je iznašel »Slovenec« — pač še zmorojo med 445 volilci za senat. Toda zbiralci podpisov za to listo so napovedovali, da bodo zbrali ali celo že imajo zbranih nad sto podpisov. Zato je bila javnost na listo radovedna, posebno tudi na to, kdo bo na njej kandidiral in kdo vse jo bo podpisal.

Lista je bila, kakor že rečeno, vložena danes dopoldne in nosi 71 podpisov. Med predlagalci je bil tudi g. župan Umnik iz Senčurja. Lista je sestavljena takole: 1. Fran Žebot, bivši narodni poslanec iz Maribora, 2. Janez Šteirn, bivši narodni poslanec iz Komende pri Kamniku, in 3. Martin Steblovljak, bivši oblasni poslanec iz Šmartne ob Paki. Namestniki so gg. Stefan Litrop iz Turnišča v Prekmurju, Jože Burger iz Smlednika pri Kranju in Ivan Mihelič iz celjske okoliške občine.

Vložitev kandidatne liste »prijatelj g. Korošca« vzbuja zanimanje in živahne komentarje zlasti zaradi tega, ker je med kandidati, med predlagatelji in, kakor se zatrjuje, tudi med podpisniki več takih gospodov, ki so v gotovih krogih veljali za spreobrnjene in »pridobljene« in so zato živili ne le zaščito, marveč tudi izdatno podporo, največkrat na škodo že preizkušenih nacionalnih javnih delavcev in na škodo nacionalne misli.

Pri senatskih volitvah dne 3. marca bodo torej volilci v senat imeli odločiti o dveh listah. Kakšna bo odločitev, o tem pač ni nobenega dvoma. V senat volijo, kakor znano, narodni poslanci, člani banovinskega sveta in predsedniki občin. Vseh volilcev v dravski banovini je 445, vendar pa jih 15 odpade, ker so nekateri župani ob enem banovinski svetniki, vsak pa sme samo enkrat voliti. Tako je volilnih upravičencev v resnici le 430.

Izmotavanja Madžarske

Madžarska vlada se izogiba izpolnitvi obveznosti, ki jih je prevzela v zvezi z marsejskim atentatom

Zeneva, 18. januarja, g. Po daljših diplomatskih pogajanjih je bilo danes opoldne objavljeno poročilo madžarske vlade o preiskavi proti vstaškim teroristom. Madžarska delegacija je že vese teden silila v člane sveta Društva narodov, naj bi poročilo odobrili brez javne razprave, ker je upala, da med mrzličnimi pogajanci o posarskem vprašanju, vzhodni pogodbi in rimskimi dogovori ne bo nihče opazil te njene šahovske poteze.

Toda taktika madžarske delegacije se je izkazala kot napačna, ker poročilo madžarske vlade ne ustreza poročilom, ki so bila izdana v resoluciji sveta Društva narodov lani v decembru. Vsemu temu se je priključila še svojevrsna metoda v pogajanjih madžarskega zunanjega ministra Kanye, ki je grozil, da madžarska vlada ne bo pristala na rimsko pogodbo, in da bo eventualno celo preklicala sedaj predloženo poročilo. Nihče ni mogel razumeti taktike madžarske delegacije, dokler ni bil šele danes razčiščen položaj, ko je bila objavljena madžarska spomenica. Sedaj se je namreč izkazalo, da madžarska vlada niti najmanj ni pripravljena izpolniti obveznosti, ki jih je prevzela nasproti svetu Društva narodov. Madžarska vlada pobija v danes objavljeni listini vse obtožbe, ki jih navaja jugoslovenska tožba proti madžarskim oblastem, pri čemer pa jih ne more ovreči.

V spomenici, obsegajoči 130 strani, madžarska vlada ponovno poudarja, da madžarske oblasti z marsejsko tragedijo in delovanjem teroristov niso imele nobenega opravka, priznava pa, da je bilo v zvezi s tem kaznovanih pet policijskih uradnikov zaradi malomarnosti pri kontroli emigrantov. Kaznovani uradniki so: Emerik Zaiden, dr. Ludvik Bokor, Aleksander de Seö, Ivan Ferencz in Ivan Czinka, ki so bili vsi premeščeni v provinco ali pa kaznovani na zaporne kazni do 30 dni. Spomeni-

ca ne navaja natančno, kako in v zvezi s katerimi emigranti so zakrivil ti uradniki službene prestopke.

Poročilo priznava dalje, da je Ivan Perčević res prišel na Madžarsko, a baje samo na obisk. Madžarske oblasti baje niso vedele, da so imeli teroristi na Janka pusti vojaške vaje. Glede potnih listov, ki so jih imeli teroristi, izjavlja madžarska vlada, da so vsi ponarejeni, za kar pa ne navaja nobenih dokazov.

H kraju ugotavlja madžarsko poročilo: 1. Po skrbni preiskavi je ugotovljeno, da med madžarsko vlado, njenimi oblastmi in marsejskim atentatom ni mogoče najti nobene zveze. 2. Nekateri uradniki se niso ravnali po predpisih o pregledu emigrantov in so bili zato kaznovani. 3. Madžarska vlada se zaveda, da bi morali biti predpisi o emigrantih strožji, posebno pri njihovem pregledu in pregledu njihovih potnih listov. S temi svojimi ukrepi je po mnenju madžarskega poročila madžarska vlada popolnoma izpolnila naloge, ki jo je prejela v decembru od sveta Društva narodov.

V Zenevi pa nasprotno prevladuje mišljenje, da madžarska vlada ni izpolnila naročil resolucije sveta Društva narodov, da so argumenti madžarske vlade jalovi in da v bistvu tudi ničesar ne dokazujejo. Zaradi tega je sedaj tudi jasno, zakaj je hotela madžarska vlada tako naglo likvidirati ta spor in zakaj je madžarska delegacija iskala zveze za skupno rešitev marsejske afeire in rimske pogodbe. Prevladuje vtis, da se madžarska vlada boji izdati preiskave, ki jo vodi francoska policija in ki najbrže ne bo soglasala z ugotovitvami madžarske vlade. Svet Društva narodov se bo zato v sedanjem zasedanju samo kratko bavil s to zadevo ter bo razpravljal o izidu preiskave madžarskih oblasti šele v prihodnjem zasedanju, torej šele po sodni razpravi proti teroristom.

Usoda naše manjšine na Koroškem

bo še zanimiv predmet razprave pred Društvom narodov — Pritožba našega koroškega rojaka dr. Petka

Zeneva, 18. januarja p. Poseben trilateralni odbor sveta Društva narodov bo v kratkem predložil svoje poročilo o pritožbi koroških Slovencev proti postopanju Avstrije napram jugoslovenski narodni manjšini. Iz pritožbe je jasno razvidno, kako avstrijska vlada izgrava določbe mirovnih pogodb in obveznosti, ki jih je prevzela napram jugoslovenski narodni manjšini. Vložil jo je bivši poslanec koroškega deželnega zbora dr. Fran Petek 28. septembra 1933 zaradi nezahvalnega postopanja in terorja nad slovensko narodno manjšino na Koroškem o priliki lanskoletnega ljudskega štetja. Pritožba navaja celo vrsto konkretnih primerov nasilnega pomnečevanja Slovencev pri ljudskem štetju. Avstrijske oblasti so izdale popisovalnim organom nalog, da ne smejo nikjer vpisati slovenske kot materinje jezika, marveč naj se ravnajo po običajnem jeziku, v katerem poskušajo s prebivalstvom uradi. Ker so v vseh uradih najhujši heimwehrovi in nemški nacionalisti, je razumljivo, da je slovenska beseda iz državnih uradov na Koroškem že davno izginila in da je običajni jezik samo še nemški. Zato so pri zadnjem ljudskem štetju našli tako malo Slovencev, seveda z na-

menom, da bi pred nepoučenim zunanjim svetom sploh utajili obstoj jugoslovenske narodne manjšine na Koroškem. Ker so ostale vse intervencije pri avstrijskih oblastih brez uspeha, je preostala zato le še pritožba na Društvo narodov, ki je naročila posebni komisiji, naj točno prouči pritožbo. Seveda so se izkazale vse navedbe za docela točne in je pritožnik v teku proučevanja pritožbe doprinesel še druge dokaze o nasilnem zatiranju narodne manjšine na Koroškem. V zenevskih krogih je izzvalo postopanje Avstrije veliko nevoljo. Avstrija neprestano molečuje v Zenevi za vse mogoče stvari, podporo in zaščito, sama pa prezira ne samo jasne določbe mirovnih pogodb in mednarodnih dogovorov o narodnih manjšinah, nego brskira tudi vsa priporočila Društva narodov. Zato pričakujejo, da bo Društvo narodov tokrat energično pozvalo avstrijsko vlado k izpolnjevanju njenih dolžnosti.

Ščitimo svojo nacionalno čast ter pristopajmo k Bran-l-boru!

Trilysin
BIOLOŠKI TONIKUM ZA LASE
JE SEDAJ CENEJŠI
večja stekl. D. 72.50
manjša stekl. D. 40.-

Zasedanje banovinskega sveta

Ljubljana, 18. januarja. AA. Banovinski svet dravske banovine se sestane na svoje šesto redno zasedanje dne 4. februarja 1935 ob 9. uri dopoldne v Ljubljani.

Predmet zasedanja bo:

1. Obravnava predloga banovinskega proračuna za leto 1935-36 s pripadajočim pravilnikom in uredbami v smislu čl. 11 cit. pravilnika.

2. Sklepanje o uredbi za izvrševanje določb §§ 3., 8., 11., 17., 22., 24., 37., 39., 75., 84., 89., 92., 96. in 108. zakona o lovu z dne 5. XII. 1931. Službene novine od 6. XII. 1931 broj 2854 XCIV (Službeni list št. 7/177 in št. 16/349 iz 1932) na temelju § 113 navedenega zakona in § 76 finančnega zakona za leto 1934/35.

Izpremembe v notranji upravi

Beograd, 18. jan. AA. Imenovani so: za pomočnika notranjega ministra Radomir P. Todorović, pomočnik bana pri banki upravi moravske banovine; za pomočnika bana pri banki upravi varvarske banovine J. M. Krasojević, pomočnik bana pri banki upravi varvarske banovine Branko Sekulić, pomočnik bana pri banki upravi varvarske banovine; za pomočnika bana pri banki upravi moravske banovine Dragotlu Antić, generalni inšpektor v notranjem ministristvu; za pomočnika bana pri banki upravi zetske banovine Vladimir M. Jevtić vrhovni agrarni poverjenik v Skoplju; za generalnega inšpektorja v notranjem ministristvu Radivoje L. Jovanović, banki inšpektor pri banki upravi drinske banovine. — Upokojeni so: Milan Petković, načelnik upravnega oddelka banke uprave moravske banovine; dr. Stojan Zdunjić, banki inšpektor banke uprave drinske banovine; dr. Barišić, načelnik upravnega oddelka banke uprave dunavske banovine.

Obnova železniškega prometa

Beograd, 18. januarja. AA. Po poročilih, ki jih dobiva generalna direkcija državnih železnic, je obnovljen promet na vseh progah v naši državi, razen na delu področja beogradskega ravnateljstva, kjer je še zmerom ustavljen na delih prog Paraćin-Zaječar, Zaječar-Pravohov, pristanišče, Gradsko-Prilep in Gornje Skoplje-Ohrid, kjer so zaposleni s čiščenjem prog. Na področju ostalih direkcij je promet popolnoma normalen.

Smrt dalmatinskega politika

Šibenik, 18. januarja n. Opoldne je umrl dr. Ante Dulibić, upokojeni predsednik tujkajnega okrožnega sodišča. Pokojnik je igral svojaesno vidno politično vlogo. Bil je zastopnik šibenika v avstrijskem predvojnem parlamentu, nato narodni poslanec v dalmatinskem saboru v Zadru in l. 1920. je prišel kot nosilec liste hrvatske pučke stranke v konstituanto. Narodni poslanec je bil do l. 1923., nakar je spet nastopil sodno službo in postal predsednik okrožnega sodišča v šibeniku. Pred tremi leti je bil na lastno prošnjo upokojen.

Novi francoski generalisimus

Pariz, 18. januarja. AA. Ministrski svet je imenoval za podpredsednika vrhovnega vojnega sveta generala Gamelina, šefa generalnega štaba, ki bo tako imel dve funkciji. General Gamelin je naslednik sedanjega vrhovnega nadzornika francoske vojske generala Weyganda, ki je dosegel starostno mejo in pojde v pokoj. Gamelinu bosta dodeljena generala Colson in Georges, prvi kot šef armadnega generalnega štaba, drugi pa kot generalni major za primer mobilizacije.

Preosnova španske vlade

Madrid, 18. januarja. d. Ministrski predsednik Lerroux je izjavil, da bo preosnova vlade izvedena prihodnji teden. Vlada bo najprej proučila vprašanje, ali naj se obsešno stane v raznih pokrajinskih nadobesliki z alarmnim. Od tega ukrepa bodo nekatere pokrajine izvzete. Na večerajšnji seji ministrskega sveta je Lerroux predložil predsedniku republike Zamori načrt za narodno obrambo.

Pred izpremembami v Hitlerjevi vladi

Berlin, 18. januarja. d. Po zadnjih vestih o nameravani preosnovi vlade naj bi postal minister za prehrano Luenick, ki je bil prej predsednik Zveze vesfalških kmetijskih društev ter je bil pristajalec desnega krila centroma. Državni minister Darre se nahaja sedaj še na odhodu. V poučenih krogih smatrajo kot verjetno, da se bo moral pri preosnovi vlade umakniti tudi državni tajnik Reinhardt v finančnem ministristvu. Državni tajnik Reinhardt je ustvaril velik programov za preskrbo dela, ki so znatno prispevali k obnovi nemškega gospodarstva, na Schachtovo pobudo pa se ima sedaj preskrba dela zaradi valutopolitičnih in kreditopolitičnih vzrokov povesti na mirnejši tir. Gospodarski svetovalec v sedanjem političnem uradu narodno-socialistične stranke Daitz bo odšel na potovanje v Južno Ameriko, zaradi česar bo v bližnjem času prav tako izločen iz nemške gospodarske politike.

Važna pridobitev Maribora

Uvrstitev Pohorja med klimatične kraje — Razvojno težišče Maribora se je premaknilo na torišče tujškega prometa

Maribor, 18. januarja

Iz Beograda je prispela vesela vest, ki bo v našem obmejnem ozemlju gotovo zbudila veliko zanimanje in umljivo veselje. Gre namreč, o čemer je »Jutro« na kratko že poročalo, za uvrstitev Pohorja, to je vseh krajev v višini preko 700 m, med klimatične kraje.

Tozadevno naredbo je podpisal danes prometni minister in bo stopila v veljavo, čim bo razglašena v »Službenih Novinah«. Obenem z naredbo bodo objavljena tudi točna določila glede izdajanja in uporabe zadevnih legitimacij.

Obiskovalci Pohorja bodo uživali v smislu te naredbe razne vozne olajšave. V juniju, juliju, avgustu in septembru bodo plačali za povratek polovično vožnjo; v oktobru, novembru, marcu, aprilu in maju četrtinsko vožnjo za povratek; v zimskih mesecih, decembru, januarju in februarju pa bodo imeli brezplačen povratek. Za časa božičnih počitnic od 26. decembra do 17. januarja bo zadoščalo za vožno olajšavo že 5-dnevno bivanje na Pohorju. S temi olajšavami je dana možnost, da postane Ma-

ribor naš jugoslovenski Semmering.

Uvrstitev Pohorja med klimatične kraje je izredne važnosti za razvojne možnosti tujškega prometa in turizma na našem Pohorju. Ker pa pojde pretežen promet gostov, letoviščarjev in drugih obiskovalcev naših pohorskih vrhov preko Maribora, pade na naše mesto dober delež, za kar gre prvenstvena zasluga vnetim prizadevanjem mariborske Tujke prometne zveze, zlasti njenega neumornega ravnatelja g. Loosa. Maribor je izgubil kontrolo dohodkov, sledila je likvidacija velikega županstva in mariborske oblasti ter drugih ustanov. Stotine družin so šle iz Maribora ter zapustile v pridobitnem, gospodarskem in trgovinskem življenju občutno vrzel. V vrsti kompenzacij, ki so sledile (nižja gozdarska šola), prihaja sedaj uvrstitev Pohorja v vrsto klimatičnih krajev na prvo mesto. Brezdvomno je, da bo ta odločba imela živahen odmev v tujsko prometnem oziru in da si bo Maribor s pohorskimi postojankami vred vsaj nekoliko opomogel v današnjih težkih časih.

Narodno-obrambno delo ob naši severni meji

Pomemben sestanek mariborskih narodno-obrambnih društev — Akcija za izboljšanje prilik na naši severni meji

Maribor, 18. januarja.

Na pobudo mariborskih podružnic Čiril-Metodove družbe se je vršil te dni v prostorih Narodnega doma važen in izredno dobro obiskan sestanek mariborskih narodno-obrambnih društev, ki utegne postati nekaj mejnik v narodno-obrambnem delu ob naši severni meji, ako bodo našli idealni narodni borci dovolj razumevanja pri merodajnih činiteljih.

Sestanek je bil sklican o priliki poseta glavnega tajnika CMD v Ljubljani, ki je dalje časa proučeval nič kaj razveseljive razmere na naši severni meji. Sestanek je vodil predsednik moške podružnice CMD g. dr. Lašič, ki je uvodoma opozoril na pomlajeno delovanje CMD po zadnji glavni skupščini na Vrhniki, nato pa pozdravil navzoče zastopnike društev: ravnatelja Grudna, glavnega tajnika CMD, dr. Jančiča za Narodno odbrano, Meddruštveni odbor in Stokovno zvezo, dr. Irgoliča za obrambni odsek Sokola matica, g. Pirca za Zvezo kulturnih društev, ravnatelja Detelo in Mohorka za Branibor, šolskega nadzornika Močnika za prevaljski srez, šolskega upravitelja Lešnika za Marenberg, sreskega šolskega nadzornika Ivana Tomažiča ter številne druge narodne delavce, zlasti odbornice in odbornike mariborskih podružnic CMD.

Po govoru dr. Lašiča je glavni tajnik CMD, ravnatelj Gruden, predvsem opozarjal, da je CMD, ki praznuje letos petdesetletnico, odkar je začela delovati, danes baš tako, če ne še bolj potrebna, kakor je bila ob ustanovitvi. Razvil je program njenega delovanja v najbližji bodočnosti ter prosil navzoče zastopnike društev, naj podprejo družbo v njenem delovanju, zlasti s prispevki za nameravano izdajo poljudne bro-

šure ter z gradivom za narodno obrambno razstavlo.

Zatem so vsi zastopniki društev poudarjali nujno potrebo po skupnem delu vseh v poštev prihajajočih društev. Zlasti zanimivi in izčrpnosti sta bili poročili g. dr. Jančiča in g. nadzornika Močnika. Prvi je govoril o nakupu posestev po inozemcih, o nacionalnih in socialnih razmerah v naših industrijskih podjetjih, o delovanju meddruštvenega odbora, ki je bil ustanovljen poleti na podbudo ZKD ter o Narodno strokovni zvezi. Drugi je slikal razmere v obmejnem srezu Prevalje, ki so tako v narodnostnem, socialnem, ekonomskem in prosvetnem pogledu vse prej kot razveseljive. G. Robnik je poudarjal, da je treba obmejno prebivalstvo predvsem gospodarsko dvigniti in da mora biti skupno delo ekonomsko, tehnično in prosvetno.

Končno je bil soglasno sprejet predlog, da se v svrhu skupnega enotnega dela osnujejo v vseh krajih vzdolž meje meddruštveni odbori, ki pošljejo svoje zastopnike na skupno anketo, ki bo sklicana o Veliki noči v Maribor. Na tej anketi se bo ustanovila edinstvena korporacija, katere naloga bo, skušati doseči, kar je potrebno za gospodarski, nacionalni in prosvetni podvig našega obmejnega prebivalstva. Petočica meddruštvenega odbora je bila pooblašena, da pokrene potrebno za realizacijo sprejetega sklepa.

Polnoč je že minila, ko je predsednik zaključil sestanek. Udeleženci so se razšli v trdnem prepričanju, da bo ta sestanek odlično pripomoček k izboljšanju prilik na naši severni meji, kar bo le v dobrobit državi in narodu, s čimer bomo izvršili del naše življenjske naloge, ki se glasi: Čuvajmo Jugoslavijo!

Nove zgradbe na Bledu

Bled, 18. januarja

Tudi lansko leto je bila gradbenja sezona na Bledu kljub gospodarski krizi precej živahna in ni nič zaostala za predlasko. Po večini se je gradilo na periferiji, kjer so zrastle nove moderne zgradbe sredi zelenih travnikov in vrtov. 9 zgradb je bilo nanovo sezidanih, 3 pa so prenovili in razširili.

Ob Ribenski cesti, kjer je najlepši razgled na vse strani, je zgradila zasebnica gđ. Jarc Regina lično enonadstropno vilo. Na drugi strani Ribenske ceste pa je zgradil inž. g. Killer krasno enonadstropno vilo, ki je ena najmodnejših na Bledu. Okrog vile se razprostira prostorn vrt, kjer je velik bazen prirejen za kopanje na prostem, kamor se s pomočjo stroja dovaja topla ali pa tudi mrzla voda. V Zagorih je sezidal g. Povšin Janez pritlično hišo, gđ. Mežanova Marija pa imenitno dvonadstropno vilo. Blizu kina »Bled« je dal napraviti g. Jakob Bernard svoji vili prizidek s prostorno teraso. Nasproti hotela »Toplice« je preuredila in razširila gospa Povše Andreja svoj penzion, g. Močnikova Marija pa je razširila svoj gostilniški lokal z ličnim prizidkom. Ob Kolodvorski cesti so zrastle iz tal kar tri lične enonadstropne vile, katerih lastniki so: gg. Svetina Alojzij, Skumavec Anton in g. Ulčar Sarlota. Nadalje sta gradili ob Cankarjevi cesti Zagrebčanki gđ. dr. Ada in Milka Broch enonadstropno vilo in zasebnica gđ. Landhut Pavla iz Nemčije enonadstropno vilo ob Jezerski cesti. V načrtu pa je še več drugih novih stavb, ki se bodo zgradile v letu 1935.

Zanimive razprave o ruski cerkvi v Bukarešti

Beograd, 17. januarja

»Stampa« je objavila daljši članek iz Bukarešte, ki razpravlja o zgodovini in o lastništvu tamonjše ruske cerkve. Ta cerkev je bila že pred vojno zgrajena z ruskim državnim denarjem, po ruski revoluciji pa jo je nekdanji carski poslanik v Bukarešti, Poklevski, upravljal kakor vse druge nekdanje ruske ustanove, ker je ostal v Rumuniji kot predstavnik carske Rusije. Ko pa so sovjeti uredili normalne odnose z rumunsko državo, je bilvi poslanik Poklevski poklonil cerkvi, ki predstavlja z zemljiščem vred vrednost kakih 15 milijonov dinarjev, naši državi. Cerkve ne kliče je izročil našemu poslanstvu, ki je tudi poprej mnogo prispevalo k vzdrže-

vanju cerkve in cerkvenega osenja.

Kmalu po izročitvi cerkvenih ključev so začeli rumunski listi razpravljati o lastništvu ruske cerkve. V listih so tudi vprašanja, zakaj ni rumunska vlada sama rešila vprašanja ruske cerkve, ko je reševala razne zadeve z Rusijo. Nekateri članki izražajo željo, naj bi zastopniki današnje Rusije proglasili cerkev za rusko državno last. Vse to se piše z očitveno sugestijo, da bi zastopniki Rusije Rumuniji prepustili cerkev in njeno posest ravno tako, kakor so Bolgarom prepustili ruski samostan in solo v Sofiji. Sovjetski zastopniki se na vse te migljaje doslej še niso ozirali. Pač pa so se spori prenesli med vernike, ki se zbirajo v ruski cerkvi. Nedavno je umrl župnik, ruski begunec, in po njegovi smrti je prišlo do očitnega spora. Rumuni smatrajo cerkev za svojo last in proti volji pravoslavnih Jugoslovenov, ki živijo v Bukarešti, so namestili svojega župnika, ki je uvedel bogoslužje po novem koledarju. Rumunska pravoslavna cerkev je novi koledar sprejela že pred 10 leti. Naša kolonija je na ta način popolnoma izločena iz ruske cerkve v Bukarešti in ravno tako tudi njena šola.

Ten dni je prispela v Bukarešto jugoslovenska cerkvena delegacija pod vodstvom bivšega ministra Voje Janjčica, da se bo razgovorila o lastništvu cerkve z rumunskimi cerkvenimi in državnimi uradi ter s sovjetskimi predstavniki v Bukarešti.

Revija

ŽIVLJENJE IN SVET
POSAMEZNA ŠTEVILKA 2 Dn
SEGAJTE PO DOBREM ŠTIVU!

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Precej vedro, prehodno oblačno, v ostalem stalno vreme. Zmeren mrz. Dunajska vremenska napoved za soboto: Morda bo še po malem snežilo, sicer pa mirno vreme, ponekod oblačno. Vremensko stanje 18. t. m.: Visok pritisk nad severno, depresija in oblačno vreme nad ostalo Evropo, s snegom v vzhodnih in južnovzhodnih krajih. — V Jugoslaviji je bilo oblačno, mestoma sneg eredi države in na vzhodu, deloma oblačno v ostalih krajih. Mrz je pritisnil na vzhodu in jugu. Temperatura je padla na minimum v Skoplju —19, dosegla maksimum v Breginovem 10 C. Novosaadska vremenska napoved za soboto: Prevladovalo bo oblačno vreme ponoči hud mrz.

Naši kraji in ljudje

Nadškof-koadjutor dr. Stepinac v Ljubljani

Ljubljana, 18. januarja. Danes je na potu v Rim prispel v Ljubljano zagrebški nadškof-koadjutor dr. Stepinac. V Ljubljani je imel s škofom dr. Rožmanom daljšo konferenco, na kateri sta razpravljali o raznih cerkveno-političnih zadevah. Pred dnevi je bil g. nadškof v Beogradu, kjer je poleg cerkvenih dostojanstvenikov posetil tudi vladne kroge. Iz Ljubljane je g. nadškof s tržaskim brzovlakom odpotoval v Rim, kjer bo poročal Vatikanu. Kakor se doznava, je to potovanje v zvezi s pripravami za konkordatska pogajanja med Jugoslavijo in Vatikanom. Zato pripisujejo v cerkvenih krogih temu potovanju nadškofa-koadjutorja veliko važnost.

Licitacija za regulacijo Savinje odobrena

Celje, 18. januarja. Narodni poslanec g. Ivan Prekoršek nam poroča iz Beograda, da je finančni minister g. dr. Stojadinović odobril licitacijo za regulacijska dela na Savinji pri tremskem mostu. Delo bo izvršila gradbena tvrdka inž. Gliga Taškovića iz Skoplja, ki je bil edini ponudnik. Prebivalstvo bo sprejelo to vest gotovo z velikim zadoščenjem.

Do Maribora pridejo, potem se obrnejo

Maribor, 18. januarja. Ministrstvo za trgovino in industrijo, odsek za tujski promet, je izdalo posebno okrožnico mestom z vprašanji glede zdravstvenega in tujkoprometnega stanja. Mariborska mestna občina je pojasnila, da je Maribor zdravno mesto in da je zaradi tega dobil naziv našega Merana, da bi pa trebalo nujno investirati večjo vsoto denarja za izboljšanje državne ceste preko St. Ilje. Navaja se v imenovanem odgovoru, da prihajajo tuji in letoviščarji z avtomobili do Maribora, pa se zaradi slabe ceste pri Mariboru obrnejo nazaj preko meje, ker se bojijo za svoja vozila. Ne samo naše mesto, tudi druga bližnja področja bi mnogo pridobila z modernizacijo glavne prometne žile.

V Mariboru spomenik Viktorju Parmi

Kje naj stoji? — Vprašanje Papeinerjevega spomenika — Nujne preureditve na Slomškovem trgu

Maribor, 18. januarja. Ob 10. obletnici smrti velikega našega skladatelja in častnega dirigenta mariborske opere Viktorja Parme se je sprožila misel, da bi se mu postavil v Mariboru spomenik. Pobuda, ki je izšla iz mariborskih kulturnih krogov, ima v mislih skromen, toda po zasnutku ličen moderen spomenik, ki naj bi stal nasproti kazinskega poslopja na Slomškovem trgu, in sicer na prostoru prehodnega parka, v katerega sredini je znani Tappeinerjev spomenik. Denarnih sredstev je zagotovljena približno polovica, ostali znesek bo treba dobiti še od raznih kulturnih in gospodarskih ustanov. Dasi je naša javnost angažirana v velikopoteznejem pripravljalnem delu za postavitev veličastnega spomenika blagopokojnemu Viteškemu kralju, bi denarno vprašanje glede postavitve spomenika Viktorju Parmi ne bilo tako pereče, ker se lahko odloži na čas po izvršeni zbirki za spomenik kralju Učeditelju. Bolj pereče je drugo, to je prostorno preureditve vprašanje.

Glede tega so v mariborskih kulturnih in drugih krogih precej različna mnenja. Ta raznovrstnost misljenja se nanaša bolj na nujne preureditve, ki so združene s postavitvijo, kakor na določitev prostora samega. Precej soglasno mnenje je, da spada takšen spomenik sprito pokojnikovega delovanja pred kazinsko poslopje ali vsaj v tamošnje bližino. Če se pa uedinijo predlogi na ta prostor nasproti kazinskemu poslopju, to je v nadaljevanju Tappeinerjevega spomenika, potem dozor samo po sebi vprašanje Tappeinerjevega spomenika. Pa ne samo to. Čisto odveč je vsako utemeljevanje, da bi zaradi takšne solucije nastala neka neskladnost na prostoru prehodnega parka, ko bi na enem izhodu imeli spomenik, trije ostali pa bi zevali, ne

glede na to, kaj bomo potem s Tappeinerjem v sredini.

Iz teh razlogov je evidentna potreba do-brega premisleka, ki naj ima v svojem horizontu dokončno izgraditve tega prostora. S tem v zvezi se poraja tudi vprašanje, da bi na izhodu proti stolnici dobil svoj kor-relativni spomenik s Parmovim škof Slomšek, na ostalih dveh izhodišč nasproti palači Mestne hranilnice oziroma poslopju na Slomškovem trgu 11 pa dva druga zaslu-žna moža iz političnega, komunalnega ali gospodarskega življenja, katerih spomin ali zasluge so vezane na naše mesto. Izvedba preurejevalnih priprav naj bi računala s tem, da je treba dati po odločitvi temu štirikotno markantno poteznost, v kateri naj bi prišli vsi ti in morda še drugi momenti do svojega krepkega izraza. Na vsak način je potrebno pritrčiti vodilnim ljudem pri našem mestnem gradbenem uradu, ki stojijo na stališču, da je treba najprej nar-te dobro premisliti in potem šele pristopi-ti izvedbi spomeniškega načrta oziroma načrtov.

Izredna pridnost in vztrajnost

Ljubljana, 18. januarja. Nedavno je g. Alojz Pikel položil na tehniški visoki šoli v Gradcu drugi državni izpit in s tem diplomiral za strojnega inženjerja. Tako smo posneli iz graških časopisov.

To bi seveda ne bilo nič nenavadnega, povsem drugačno lice pa je dobila stvar za nas kroniste šele, ko smo se o njem pobliže informirali pri njegovih ožjih prijateljih. G. Pikel je namreč študiral le po-noči, ob celodnevni službi, brez vsakega študijskega dopusta in daleč od visoke šole. Kako in s kolikimi vožnjami je mogel kljub celodnevni zaposlenosti opraviti vse laboratorijske, seminarje in konstruktivne vaje, za katere je osebna prisotnost strogo predpisana, to ve menda le on, kajti o težavah, ki jih je bilo treba s skromnimi sredstvi premagati, si ne more ustvariti prave slike noben slušatelj, kamoli laik. Zanimivo je, da je vzporedno s tem študiral še neko drugo fakulteto, ki jo bo tu-di kmalu dovršil, tako da bo v kratkem nositelj dveh akademskih naslovov.

Saj se ne zgodi redko, da vrže življenje človeka sredi razvoja iz temeljev življenjske zamisli daleč in za vedno drugam. Takšnih tihih tragedij je bilo vedno mnogo, posebno pa se je pomnožilo njih število zaradi svetovne vojne in nje posledic. Zelo redki pa so primeri, da se človek, ki ga je takšna vihra vrgla ob tla, kljub vsakdanjim borbam in skrbem spet pobere, upre svoj pogled v prvotno začrtno smer ter usmeri korak proti cilju, ne oзираje se na vsak dan nanovo nastajajoče ovire.

Gospodu inženjerju, ki ga poznamo tu-di kot pisca iz »Ljubljanskega Zvona« in »Odmevov«, čestitamo ter mu želimo še mnogo enakih uspehov v življenju.

Vedno večje naloge reševalcev in gasilcev

Ljubljana, 18. januarja. Vodstvo naše reševalne in gasilske po-staje, te najbolj budne in skrbne čuvarje čad varnostjo in blaginjo prebivalstva, je pravkar zaključilo bilanco dela v pre-tekletem letu, ki zgornjo pričo o nepresta-ni rastočih nalogah. Lani so mestni policijski gasilci sodelovali pri gašenju 4 vel-kih, 4 srednjih, 30 manjših in 12 dimniških po-žarov. Prav tako so pomagali pri 209 pri-merih izžiganja dimnikov, enkrat so reševali človeka iz Ljubljane, v več prime-rih pa so reševali živali iz vode. Reševalni avtomobili so imeli skupaj 2545 prevozov in so prepeljali 2576 oseb. Med vrstami: bolezn, zavoljo katerih je treba voziti lju-di v bolnico, so bile najbolj pogoste na-vadne telesne poškodbe (360), zlomljenje nog (108), slepič (152), notranje bolezni (748), umobolnost (57), razna zastrupljenja (37), kap (20), angina (19), škrlatica (20), davica (27), poizkusi samomora (23), vna-nje bolezni (49), porodi (242), krvavitve (150) in splavi (56).

Ker se dobro zaveda, da sprito stalnega naraščanja mesta in zlasti sprito zmerom živahnostnega tempa v življenju in prome-tu tudi naloge reševalne in gasilske služ-be postajajo zmerom večje in težavnejše, si vodstvo stalno prizadeva, doseči postaj-ti tudi vsa potrebna sredstva, da se bo po-slovanje lahko prilagodilo novim razme-ram in potrebam. Letos ima mestna občina v načrtu, nabaviti si nov reševalni av-to posebej za infektivske bolezni, ki je iz

razumljivih higienskih razlogov nujno po-treben. Prav tako mora dobiti postaja apa-rat za čiščenje okuženega zraka, v navede-ni proračunu pa je postavljen že tudi prvi obrok za montiranje električne alarmne naprave proti požarom. Za tehnično izpo-polnitev gasilske aparature si bo morala mestna občina omisliti tudi posebne apa-rate za gašenje pri požarih, ki nastajajo v obratih na električni pogon, in pa tkzv. »pulsator«, aparat za oživiljanje pri nezgo-dah, ter druge instrumente za prvo pomoč. Nujno potrebna je postala že tudi nabava nove motorne brigalne. Nikakor pa ne bo mogoče več dolgo odlašati, da dobe mestni gasilci nove prostore, ker so stari pro-stori v Mestnem domu že zdavnaj postali pretesni in niti v tehničnem, niti higie-n-skem oziru ne ustrezajo potrebam časa. Vsa Ljubljana, ki zmerom z vneto požar-nostjo in hvaležnostjo spremlja delo mest-nih gasilcev in reševalcev, želi, da bi reševalna postaja v tem stremljenju zago-tovo uspeła.

Neprilike zaradi nepopolno izvedene komasacije

Trbovlje, 18. januarja

Komasacija občin Trbovlje na eni in Hrastnika-Dola na drugi strani je uradno sicer izvedena menda definitivno, niso pa med novima občinama urejene še druge stvari, ki so posledica komasacije, vsled česar se nahajata obe občini v velikih ne-prilikah. Ker katastrska uprava še ni iz-vedla katastrske ločitve ob občine Trbov-velj na novo občino Hrastnik-Dol odpad-lega teritorija, tudi davčna uprava še ni ločila k občini Hrastnik-Dol pripadlega dela in pobira občinske doklade ne glede na komasacijo po starem v razmerju kakor poprej za občino Trbovlje. Ker je višina doklad v obeh občinah različna (Trbovlje 111 odst., Hrastnik-Dol 170 odst.), sta ob-čini občutno prikrajšani na občinskih do-kladah in tudi ne moreta urediti svojih gospodarskih razmer, zaradi česar grozi za-stoj v njunih gospodarstvih. Občina Hras-tnik-Dol namreč še sploh ni prejela doklad za Hrastnik.

Nujno potrebno je, da se komasacija po-polnoma izvede, torej tudi v pogledu fi-nančnega vprašanja. To tudi ne bo tako težko, ker je točno do parcele znano, kaj je po komasaciji odpadlo od Trbovelj ob-čini Dol-Hrastnik. V kolikor tega ni moči izvesti takoj, naj pobira davčna uprava v Laškem doklade v višini kakor so odobre-ne za občino Hrastnik-Dol na vsem njenem teritoriju in ne samo v stari občini Dol, torej tudi v katastralni občini Hrastnik, Sv. Marko itd. Davčna uprava naj pobrane občinske doklade razdeli takoj pri nakazo-vanju na obe občini v razmerju, kakor ji-ma pripadajo po že odobrenih proračunih. Da se to ukrene, je nujno potrebno že za sestavo novega proračuna.

Nevaren požar v Slovenski Bistrici

Slov. Bistrica, 18. januarja

Pretekla noč bo ostala vsem meščanom dolgo v spominu, ker je bila polna strahu in razburjenja. Kmalu po 21. je središče mesta začelo v ognju in od vseh strani so se slišali klici: Hotel Beograd gor! Ko so zadoneli signali gasilcev in plat zvona, je drvelo vse skupaj v največjem razbur-jenju. Videti je bilo, da gori hotel Beo-grad, izkazalo pa se je, da gori gospodarsko poslopje za njim. Ogenj je nastal ne-kje pri hlevu ter se naglo razširil na vse stranske dele poslopja.

Za domačimi gasilci so prihiti na po-moč gasilci iz Zgornje Bistrice ter z dru-ženimi močmi zavarovali sosednja poslop-ja. V največji nevarnosti je bila na eni strani gostilna g. Valanda, na drugi pa hi-ša g. Jagodičeve in stavbe g. Mačka. Pred-sednik občine g. dr. Pučnik se je zaradi velike nevarnosti obrnil na pomoč tudi na komando mesta in na poveljstvo maribor-skih gasilcev. Komanda mesta je dala na razpolago oddelek vojaštva, ki je bil ves čas vneto udeležen pri reševanem delu. Mariborski gasilci so prispeli v dveh ko-lonah. Prvo je vodil g. Ivan Čerče, drugo pa poveljnik g. Anton Benedičič. Gasilci so vodo črpali iz potoka ter se tako spre-to razvrstili, da se jim je lokalizacija po-žara kmalu posrečila. Gasilec, ki so pri-peli iz Slovenskih Konjic, ni bilo več tre-ba stopiti v akcijo.

Gašenje je trajalo do poznih jutranjih ur, domači gasilci pa so še dalje ostali na straži. Požrtvovalnost gasilcev je v izdat-ni meri pomagal tudi sneg, ki je pokrival

izražanju podobni ko dvočiki. V nečem pa slikar nikakor ne more skriti svojega po-rekla. Mrzlo severnjakstvo se zrcali v še mrzlejših tonih, ki na njegovih oljnatih podobah nikjer ne preidejo v toplino, naj-si je pokrajina vsa v zlatu solnčnega vzho-da ali zatona. Pač, na sliki »Pod večer« je slikarja premočila vsa toplota in milina somraka v slovenski pokrajini.

Nekako nasprotje hladnemu izražanju v tej tehniki so njegovi akvareli; tu nam postane vse bolj domač in prikupe. Vsi imajo svoje kvalitete, in skoraj ne gre da-jati prednosti drugemu pred drugim. Od-

NA
TOALETNO MIZO
LEPIH DAM,

ki hočejo ohraniti zdravo kožo
in zdrav naravni tain spada le

RIVIERA
TOALETNO MILO,

ki je izdelano po kemičnih stro-
kovnjakih na bazi olivnega olja

strehe poslopij, ki so tako blizu skupaj. Kako je nesreča nastala, še ni ugotovlje-no, domnevajo pa, da je bila vzrok nepre-vodnost kakega neznanca, ki se je »zatekel na prenočevanje v gospodarsko poslopje. Včeraj je bil baš dan sejma in je bilo v mestu mnogo sumljivih pohajčev.

Gospodarsko poslopje gospe Krulčeve je zgorelo do temelja, rešili pa so živino. Velika škoda je krita z zavarovalnico. Po-žrtvovalnosti gasilcev in srečnemu naključ-ju, da je bilo dovolj snega, se je treba za-hvaliti, da ni prišlo do hude katastrofe za velik del mesta.

Strašna noč smučarke

Beograd, 18. januarja

Na Kopaoniku so urejeni lepi tereni za vse panoge zimskega sporta in so tam le-tos zlasti smučarji posebno številno zasto-pali. Za smučarska področja se briga smučarski klub Kopaonik, ki je letos organi-ziral tudi smučarske tečaje, na katere je tudi orožniško poveljstvo poslalo več oro-žnikov. Na Kopaoniku pa so tudi izven me-ja organiziranega dela najlepši tereni in se tja z velikim veseljem zatekajo izvež-bani smučarji.

Mlada vneta smučarka Kaja Stojisavlje-vičeva, doma iz Niša, ki študira na beo-grajski univerzi, pa je doživela na vrho-vih Kopaonika strašno noč, ko se je po-dala tja v večji smučarski družbi. Družba je ostala precej časa skupaj, pozneje pa se je Kaja od nje ločila, ker jo je zvalilo lepo gozdno pobočje. Zalotil jo je mrak in, ko je iskala smer, da bi se spet pridružila tovarišem, je zaslišala tuljenje vol-kov. Ko je presenečena obstala, je na ro-bu gozdiča že zagledala tolpo zveri. V svo-jem strahu je storila pač to, kar bi storil vsak na njenem inestu. Popela se je na naj-bližje visoko bukev in to baš ob pravem času, zakaj zveri so že v polkrogu obdale bukev. Na drevesu je mladenka prebila vso noč, ker so volkovi sicer tekali na vse strani, a je vedno vsaj eden ostal na pre-ži ter upiral v njo svoje žareče oči. Mla-da smučarka je napenjala vse sile, da je ni med hudim mrazom premagal spanec in da ni zdrknila z varnih vej med krvo-lodne zveri.

Tovariši so jo iskali vso noč, in ker k sreči ni več snežilo, so naposled našli nje-no sled in na rob gozda so prišli zjutraj, ko je nekaj volkov še vedno krožilo okrog bukv. Volkove so prepodili s strel iz sa-mokresa ter oti svojo tovarišico.

Priprave za celjsko obrtno razstavo napredujejo

Celje, 18. januarja

Dosedanje delo za obrtno razstavo na-preduje zelo poveljstvo. Pokroviteljstvo je prevzel g. minister dr. Drago Marušič. Raz-poslane so poveljniki že vse prijavnice in okrožnice ter je prispelo že precej prijav iz bližnjih in tudi iz oddaljenih krajev. Prijave in povpraševanja so celo iz juž-nih delov države, tako da bo po doseda-njih prilikah sodeč še primanjkovalo pro-stora na razstavišču. Zaradi tega poziva odbor vse, ki imajo namen razstaviti, predvsem domače obrtnike, ki čakajo na

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem katarju, zasluženosti nosu, sap-nika, požiralnika in jabolka, obolenjih oči in ušes, skrbimo za to, da često oči-stimo temeljito želodec in črevo z upo-rabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znameniti strokovnjaki za nego zdravja svedočijo, da »Franz Josefova« voda do-bro služi tudi pri šenu in drugih mrzli-čnih nalezljivih boleznih. »Franz Josefo-va« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

zadnji dan s prijavi, naj z njimi pohi-tijo, da ne bodo ostali brez prostora.

Pooblaščen so tudi podružnice DJO obrtniška društva ter združenja po večjih krajih, da sprejemajo prijave ter dajejo vsa potrebna pojasnila, ki se tičejo raz-stave. Zaprošeno je tudi že za znižano vožnjo tako za osebni promet, kakor tudi za prevoz razstavnih predmetov iz oddal-nejših krajev. Zaradi pomena razstave upa odbor, da bo prošnja ugodno rešena. Seje posameznih odsekov in ožjega ter širšega odbora bodo v najkrajšem času, da se la-hko pokrene vse potrebno za nadaljnje uspešno delo. Kdor ima veselje do dela in interes za zboljšanje položaja obrtništva in gospodarstva sploh, naj pripomore k te-mu s pozitivnimi dejanji, komur pa do te-ga ni, naj stoji molče ob strani in ne de-la protiagitičnega, naj ne razširja neresnič-nih vesti o razstavi.

Huda avtomobilska nesreča tik ob Savi

Radeče, 18. januarja

Na banovinski cesti Radeče-Zidani most se je pripetila v bližini šolskega vrta ve-lika avtomobilska nesreča. Prodajalec kru-ha g. Trop je vozil iz Rimskega toplice ka-kor običajno kruh v Radeče. V nasprotni smeri je prihitel z veliko brzino tovorni avto, last tovarne Piatnik. Šofer je v zad-njem času opazil vprežene sani, zato je zmanjšal brzino in se jim skušal ogniti. Ker je cesta na tistem kraju precej ozka — na eni strani je železniška škarpa, na drugi pa breg Save — se šofer ni mogel izogniti in je tako nesrečno zavozil v sani, da je konja na mestu ubilo. Zgolj po sreč-nem naključju je voznik ušel smrti. Vrglo ga je sicer raz sani, katere je težki avto popolnoma strl. Ze dolgo opažamo, kako drve nekateri avtomobilisti skozi mesto. Mestno načelstvo jih znova opozarja, naj prenehajo z dirkanjem.

Matajev Matija na Šentjakobskem odru

Ljubljana, 18. januarja

Rado Murnik je napisal veselo povest o Matiji s Telebanovca, kako je romal v Ljubljano, kaj je tu doživel veselega in ne-prijetnega in kako so ga doma vaščani sprejeli, ko se je vrnil s tega pregrešnega potovanja. Slabo mu je predlo doma in da ni bilo njegove klukonose in krivogledne sosede Mice Kobacajke, ki jo je njegov prijatelj, vsaki malhar Hudopisk pregovo-ril, da je s svojo salomonsko sodbo obva-rovala Matijo pred najhujšim, bi bila tek-la kri. Tako je pa Mica, ta »Salomon v kočemajki«, vse zaobrnila tako, da se je prehuda jeza Telebanovec ohladila in se jim kri ogrela rajši v obči veselosti. Temni oblaki, ki so se zagrinjali nad Matajem, so se razvlekli in sonce je posijalo na srečni par — Matije in Mice.

Povest pa nikakor ni hotela prikazati našega kmeta, ali pa izvenitve celo kot sa-tira, temveč hoče le burkasto — zabavati. Zato je Matija, vzlic temu, da je smučil v Malem Dolu na Gorenjskem in včasih začel tudi v Zaplano ter romal celo v Ljubljano, vendarle doma v kraju, ki ga ni nikjer na Slovenskem, v imaginarni, rev-ni gorski vasi, — Telebanovem!

Tudi dramaturg te povesti se je zave-dal tega ter je poudarjal v svoji obrtni priredbi burkasto bistvo povesti ter posta-vil na oder Telebanovce kot ljudi čisto svoje vrste, kot figure, ki so se porodile le v šaljivi domisljiji avtorja ter vesele po-vesti. Tudi režiser se je zavedal, da ne oblikuje niti narodne igre, ki bi kazala na-sa kmeta, kakršen je v resnici, ali pa mogoče satire na naše podeželane, temveč je izoblikoval Telebanovce pač kot tele-bane!

Goepa Elza Oeltjenova - Kasimirova razstavlja risbe z obmorskimi motivi: bar-ke v pristanišču, Hiša na obrežju. Pri pa-stelih se omejuje na skalo nekaj srebrnih tonov; le-ti sami ne dopuščajo izražanja, ki bi segalo tudi v globino. Kljub tonom so tudi ti pasteli zgolj risbe.

Nikakor se seveda ne morem ogreti za njeno plastiko, mislim razstavljene por-trete v srednjem razstavnem prostoru. Upira se mi način takega izražanja; pre-mrtvo je. Ti obrzi ne žive, niso telesa, niso meso, mrtva glina so, ki kaže na po-gled obrazom podobne oblike. Nobene sproščenosti, nobenega zanosa ni v njih; so le močno hotenje po zunanji podobno-sti. Pač pa ima gospa razstavljene dve ži-valski plastiki, ki ne zanikujeta njenega oblikovalnega daru. Lovski pes in Srnica pričata, da bi bilo tod hvaležnejše polje za delo. Posebno Srnica, porcelanasto pološče-na, ima v sebi vso tisto ljubkost in než-nost, s kakršno razumejo le ženske obli-kovati tako drobno plastiko. Tu se ženski naravi ni treba zatajevati. Njihova moč je prav v oblikovalni nežnosti, ki ima pri živalski plastiki najhvaležnejše polje za udejstvovanje.

Razstava kliče po obisku. Že kot izraz marljivega življenjskega dela, ki sta ga mož in žena posvetila umetnosti. (Zlasti bi bilo želeli, da se tu kulturno izkaže naša nemška manjšina, ki sicer ne obiskuje naših kulturnih prireditev. Op. ured.)

C. 8.

KULTURNI PREGLED

Jan in Elza Oeltjen

Po daljšem času je Narodna galerija odprla vrata razstavnega paviljona dvema umetnikoma, ki ju na pogled sodimo za tujca. Ne popolnoma po pravici. Jan Oeltjen je Frilander, doma blizu Oldenburga, njegova gospa pa je Ptujčanka, sestra Luigija Kasimirja, grafika, dobrega znana z vseh velikih grafičnih razstav, tudi tam preko morja.

Zakonca Oeltjen, ki imata v svojem skupnem ustvarjanju prav za prav dve do-movini, saj preživljata dalje časa izmeno-ma v Ptuj in Oldenburgu, sta pri nas že razstavljala. Pred vsem menda v Ptuj in v drugih štajerskih mestih in če se ne mo-tim, tudi v Kočevju.

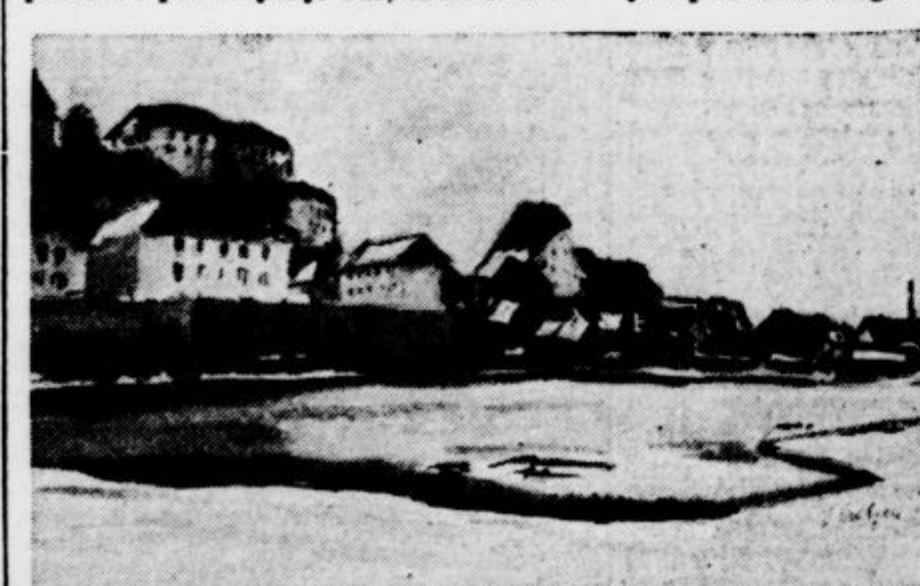
Oba Oeltjena sta na moč marljiva pri svojem delu. Brez težav sta napolnila tri velike razstavne prostore in imata s seboj še toliko del, da bi dala še eno, prav ta-ko obsežno razstavo.

Gospod Oeltjen dela v raznih tehnikah: olju, akvarelu, radira in reže v les. Goepa pa razstavlja pastele, risbe in nekaj pla-stike.

Narodna galerija nam je že večkrat nu-dila priliko, da smo spoznali umetniško delo, kakršno je drugod. Na zadnji razsta-vi nam je predstavila v precej popolni sli-ki delo »štajerske umetnikov. Pričujoča

razstava utegne zato biti nekako dopolnilno prejšnji, saj ni dvoma, da imata oba raz-stavljajca za razvoj umetnosti v malem mestu, kakršno je Ptuj, kaj pomena.

Oljnathe slike Jana Oeltjena kažejo na polpete sorodnost s številnimi stvarjalci popretekne dobe, ki so dajali tej dobri slikarsko modo. Vzrokov skoraj ni mogoče pokazati: preveč jih je bilo, ki so si bili v

Jan Oeltjen: Led na Dravi

Elza Oeltjenova: Barke

Danes originalna premiera rusko-sovjetske veleoperete

PASTIR KOSTJA

Godba, smeh, grohot, petje, zabava in mnogo veselja
Film je bil odlikovan na mednarodni razstavi z prvo
zlato kolajno

Sodelujejo: A. ORLOVA, subreta — L. UTJESOV, pevec
Glasba: DUNAJEVSKY

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24

Predstave ob 4., 7.15 in 9.15 uri zvečer
Rezervirajte vstopnice. Predprodaja od 11.—12.10.

Domače vesti

• Vseučiliški profesor admiral Bokeljske mornarice. V Boki kotorski je najstarejša mornarska bratovščina, znana pod imenom Bokeljska mornarica, ki prireja vsako leto pred praznikom sv. Trifuna 2. februarja svoje lepe tradicionalne svečanosti. Ta bratovščina je bila ustanovljena že leta 809, ko so v kotorsko katedralo prinesli iz Azije ostanke mladega mučenika sv. Trifuna, ki je patron starodavne bratovščine. Bokeljska mornarica je ohranila mnogo zanimivih obredov iz davnih stoletij, ima svojo sukovito uniformo, zastavo in razne predpise. Po starodavnih obredih si člani bratovščine volijo tudi svojega admirala. Doslej je bila admiralska čast dosmrtna, lani pa so sklenili, da bodo admirale volili za dobo petih let. Poleg velikega lina Bokeljske mornarice tudi svojega malega admirala, ki si ga izbere članstvo iz vrst naraščajočih vsako leto pred praznikom sv. Trifuna. Po starodavnem obredniku nastopa mali admiral pri tradicionalni svečanosti. Te dni so se v Kotoru sestali člani Bokeljske mornarice ter volili velikega in malega admirala. Za velikega admirala je bil izvoljen profesor zagrebške medicinske fakultete dr. Karlo Radonić, ki je rodom iz Dobrote v Boki, dosedanjí admiral Marko Dabčević pa bo ostal do smrti častni admiral Bokeljske mornarice. Za malega admirala je bil po tradicionalnem običaju izvoljen 12 letni sin kotorskega trgovca Miloševića.

E — LOP, LOP, LOP!

V višinskem soncu in snegu je Kamila krema nedosegljiva. Smučarji, rabite jo tudi pri vseh koznih poškodbah!

KAMILA CVETNA KREMA

je v rumeno-modri škatlici.

• Predavanja ZKD. Sokolska četa Zalog priredi drvi ob 20. predavanje o Japoncih in Kitajcih. Predava predavatelj ZKD g. prof. Stepišnik. Predavanje bodo spremljali skiptične slike. — Vajenski dom v Ljubljani priredi pod okriljem ZKD dne 21. t. m. ob 19. uri predavanje. Predaval bo g. profesor Fran Dolžan o potresih. — Sokol škofja Loka priredi 23. t. m. ob 20. predavanje o temi: »Zemlja nekdanj in sedaj«. Predaval bo predavatelj ZKD g. profesor Stepišnik Drago.

• Jubilej zagrebškega reševalnega društva. 25 let že deluje Društvo za reševanje v Zagrebu, ki ima po lanskem statističnem letu 40 intervencij. Reševalno društvo je privatna organizacija, ki dobiva sicer stalno podporo od mestne občine, a je družace popolnoma navezana na privatno iniciativo in dobrodelnost. Društvo šteje 833 članov, a jih tudi ob prevratu ni šlo dosti manj. Ob svojem 25 letnem jubileju se je društvo sedaj obrnilo z apeli na prebivalstvo, naj se v večji meri zavzame za to dobrodelno organizacijo.

• Slovenska otvoritev ceste na otoku Korčuli. Jutri bodo na slovesen način izročili prometu cesto, ki bo vezala vso mesto na otoku Korčuli. K slovesni otvoritvi so po-

STRUPI

za lisice po najnižjih cenah v

DRUGERIJI L. KANC

NEBOTICNI, LJUBLJANA

Posiljam tudi po pošti.

—

Zagreboško pismo

Minuli teden smo lahko zaboležili uspele domačo premiero. Božena Begovičeva, bñ slavnega Milana Begoviča je prvič stopila pred občinstvo kot avtorica drame in je takoj s prvenem pokazala mnogo smisla za odrsko dramatik in sploh za življenje na odru. Njene osebe žive, v njih ni odvečenosti; so preproste, a ne dostopne splošnemu človeškemu razumevanju. Dialog je lehak in duhovit ter tolikanj živahen, da človek nikjer ne občuti: to je pa pisala —enska roka! Ni dvoma kajpak, da so tudi v tem delu — kakor v vsakem začetniškem — poleg velikih odlik tudi majhne napake in slabosti, toda ta preizkušnja bo pisatelji in bodoče dobra šola in lahko od nje pričakujemo še marsikaj lepega. Najmočnejši lik njene igre je Majka, poleg nje še njena sestra Višna. Avtorica, ki je lahko v svojem prvem delu ustvarila tako uspešna lika, ima nedvomno močne dramske sposobnosti. Občinstvo je sprejelo izvedbo z velikimi simpatijami.

Komedija ruskega avtorja Skvarkina »Tuje dete« ima vprav senzacionalne momente. Nov duh, ki vlada v Rusiji, je našel v tej komediji adekvaten izraz: stvar je polna duhovitih opazovanj najkrajše stvari. Posebno mikavna figura komedije je Seneklo Perčatkin, ki ga je pri nas mojstrski prikazal Strahinja Petrovič. In lik je izžival velike smeha in mu bo v sodobni komediji težko najti enakega. Dejanje komedije se odigrava na letovišču blizu Mo-

vabili ministra za javna dela g. dr. Kožulja, ki pa je zadržan od važnih poslov, poveril svoje zastopstvo banu primorskega novine. Veliki slavnosti bosta prisostvovala, kakor smo že poročali tudi predsednika senata in Narodne skupščine.

• Graditev velikega aerodroma pri Trogiru. Z otvoritvijo naših zračnih prog bodo letos uvedene tudi neke nove proge. Zagotovljena je že zračna zveza Susaka s Splitom, ki jo bodo vodili českoslovaški letalci. Splitški aeroklub vrši sedaj priprave za zračno aerodroma pri Trogiru. Načrti so že gotovi, izbrano pa je tudi zemljišče. Novi aerodrom bo nosil ime kneza Pavla.

• Danes lunin mrk. Danes popoldne, če ne bo preveč oblačno, bomo lahko opazovali lunin mrk. Začetek mrka bo ob 15.15, mesec pa se bo pojavil po 16 uri in bo tedaj že popolnoma pomračen. Na obzorju ga bomo videli kot temnordečo ploščo. Mrk bomo lahko opazovali do 18.10. Potek bo naslednji: Luna pride v polseno, ki jo meče zemlja, ob 18.39 srednjeevropskega časa. V popolno senco stopi ob 14.51. Začetek popolnega mrka bo ob 16.04, konec pa ob 17.31. Pomračitev bo končana ob 19.55, ko bo luna izšla iz polsenca. Faze mrka bomo v naših krajih lahko opazovali blizu 50 minut, ker se bo luna prikazala do 16.40.

• Stoletni starec se je oženil. V vasi Rajinci pri Zvoniku se je oženil 100 letni kmet Mujo Sulkanović, ki upravlja sam manjšo posestvo. Trdoživni starček se je oženil tretjič in si je za družico izbral 60 letno vdovo.

• 500 Din nagrade za ubeglega kozoroga. Za svojo kolonijo kozorogov pri Sv. Anu nad Trilcem je baron Born importiral iz Šonbrunn samico, ki se je novim razmeram sicer hitro privadila, vendar pa se ji je lepega dne zahotelo še širše svobode, kakor jo je uživala v koloniji, ki je itak večji del odprta. Od oktobra lani jo pogrešajo. Menda jo je ubrnela čez Begunjsko. Je na enem očesu slepa, toda sicer krasen eksemplar. Baron Born plača 500 Din nagrade tistemu, ki ubeglega kozoroga izsledí.

• Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

u. Ljudska univerza. V ponedeljek se odpre drugo polletje z javnim predavanjem v dvorani Delavske zbornice ob 8. uri zvečer. Predaval bo g. dr. Tomšič Ivan, docent na pravni fakulteti, o Zvezi narodov. Predavanje spremljajo skiptične slike. Tema je zelo aktualna, ker se običajno podcenjuje pomen te mednarodne ustanove. Poudarja se še posebej, da je vstop prost.

u. Kulturni dogodek v Vajenskem domu. V nedeljo ob 15.30 bodo prebivalci Vajenskega doma v Lipičevi ulici in njihvi redni gostje, ki so se že v lepem številu zbrali okrog poučnih in kulturnih prireditev v novi dvorani zavoda, doživeli nov pomemben praznik: otvorili bodo svoj lutkovni oder. Ker so morali vneti in zme rom podjetni gospodarji doma iz gradbenih tehničnih razlogov opustiti prvotno zamišl, da postavijo gledališki oder, so vprašanje dvorane prav posredno rešili s tem, da so pripravili nov domek Gašperčkovemu umetnosti. Lutkovna igra, ki je enako dragoceno umetniško in vzgojno sredstvo, je brez dvoma še prav posebnega pomena za vzgojo obrtniškega naraščaja. Mladi vajenci imajo pri delu na Gašperčkovem oderu zmerom zadosti priložnosti, da znanje svojega ročnega dela družijo s plemenitim naporom umetniškega oblikovanja. Mal mehanik in elektrotehnik, mali mazar, krojač plekar, dekorator in zastopnik prav slednje druge vrste ročnega dela je tu klanc k sodelovanju, da se vezba v svoji

stroki in da se obenem poglablja v svet lepote in duha. Vse široko zaledje, ki si ga je dvorana Vajenskega doma v kratkem osvojila, vsi ljubitelji mladine in obrtniškega napredka z vso pozornostjo pričakujejo dogodka, ki ga je pripravil kuratorij doma pod predsednikom Rebekom predvsem po zaslugi požrtvovalne vneme mladega odrskega mojstra in umetniškega vodje novega odra g. Verbiča in njegovih sodelavcev. K otvoritvi, za katero je na sporedu znana Sirolova igra »Poslavljanje podzemlja« so vabljeni vsi prijatelji zavoda in obrtne mladine.

Danes poje
LAURI VOLPI
v filmu
PESEM SOLNČA
ZVOČNI KINO IDEAL
Predstave ob 4., 7. in 9.15 uri zvečer
jutri ob 3., 5., 7. in 9.15 uri

u. Pet decenijev življenja ni mnogo, ali če so izpolnjeni z vestnim delom in doslednim stremenjem po uveljavljenju v plemeniti smeri, jih moramo omeniti drugim za zgled. Danes praznuje srečanje z Abrahamom g. Franc Tumpej, oficijal pri okrožnem sodišču v Ljubljani. Z živostjo in širokogrudnostjo Podravcev — doma je od Sv. Lovrenca na Dravskem polju — se udeležuje v javnem življenju. Šentpetrski okraj mu je zlasti veliko in lepo torišče. Je tajnik okrožne organizacije JNS, ubožni oče, krepka opora sokolskega Tabera, sploh udeležen pri vsem šentpetrskem nacionalnem, človekoljubnem in prosvetnem delu. Želimogladnemu možu v ljubljenski družinski krog se mnogo srečnih let in uspeha!

Danes premiera senzacionalnega filma
DEMON VELEMESTA
Boji, napadi, ropi in ubojstva gangsterjev
Senzacija! Senzacija!
ZVOČNI KINO DVOR, telef. 27-30
Predstave ob 4., 7. in 9. uri, jutri ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer

u. Znana glasbena strokovnjaka gospoda dekan dr. Frančišek Kimovec in mons. Stanko Premrl prireditela na prošnjo Glasbene Matice v ponedeljek 21. t. m. ob 20. v Hubadovi dvorani zanimiv in poučen večer, na katerem bosta podrobno govorila o orglah in vršilo se bo tudi predavanje na posameznih spremah z vsemi mogočimi vezavami. Opozorjamo na ta večer vse, ki se zanimajo za glasbo.

u. Bachov koncert. V petek 25. t. m. bo v Hubadovi pevski dvorani Bachov večer v spomin 250letnice rojstva slavnega mojstra. Izvajala se bodo izključno le

ZVOČNI KINO MOSTE

V soboto ob 8. v nedeljo ob 3. 5. in 8. v ponedeljek ob 8. uri Ramon Novaro v filmu petja in nežne ljubezni

LOTOSOV CVET

in smehopolna burka

ZAPLETENA SITUACIJA

STAN LAUREL in OLIVER HARDY

Vsakočrat ob 5. in 8. uri oba filma z običajnimi dodatki

—

in Marica. »Težke čase« Francoza Edouarda Bourdela in Zagrebško revijo v devetih slikah (na podlagi teksta Nikole Pirnata) »Kaj nam pak morelj. Premiera tega dela, ki ga je predstavil Lirski in uglašil Lirski, bo 20. januarja.

Ziga Hirschler.

—

Študija o Ottonu Zupančiču. Založba »Hrta« v Ljubljani je pravkar izdala daljšo literarno — kritično študijo Josipa Vidmarja o poeziji Ottona Zupančiča.

Jubilej prof. S. V. Stejna. Jutri, dne 20. t. m. praznuje 35letnico literarnega delovanja prof. Sergej Vladimir Stejn. bivši znanstveni kustos Puškinovega doma Ruske Akademije in prevajalec iz jugoslovenskih literatur v ruščino prof. Stejn je bil nekaj časa župan mesta Pavlovski pri Petrogradu, nato pa docent za slovensko filologijo in literaturo na univerzi v Jurjevu (Dorpatu). Že kot mlad dijak je organiziral na petrogradski univerzi »Slovensko besedo« in je prišel prevajati v ruščino najboljše pesmi vodilnih jugoslovenskih pesnikov. Tako je prevel iz srbskega slovstva nekatere pesmi Zmaja Jovana Jovanovića, Jovana Dučića, Nikole, žrnogorskoga kneza, iz hrvaškega slovstva je prevajal Preradovića, iz slovenskega pa Askercia in O. Zupančiča. Del teh prevodov je izšel v posebni knjigi 1. 1908 Prof. Stejn je takisto deloval za poglabitev gospodarskih stikov med Rusijo in Srbijo, zavzemajoč odgovor-

Radenska!

vsebuje jod v najprimernejši količini. Jod najbolj deluje v malih količinah in takšna primerna količina joda se nahaja prav v RADENSKI!

Razen joda ima RADENSKA še ogromno količino drugih zdravilnih sestavin za srce, ledvice, seč. žolč, hormone in živce.

ZATO JE RADENSKA TAKO DOBRA, PITNA IN ZDRAVA!

Sachova dela za sopran in bas-solo s spremljevanjem violine, oboe, angleškega roga, klavirja in orgel kakor tudi skladbe za orgle. Na ta intimni koncert že danes opozorjamo. Točen spored še priobčimo.

u. Razširjeno sejo bo imel odbor viškega poverjenstva društva »Dolo in eksistenca« dne 19. t. m. ob 20. v društvenem lokalu na Tržaški cesti 17 (gostilna Marinko-Oblak). Ta seja se vrši z ozirom na bližnji občni zbor poverjenstva. Vabljeni vsi člani in brezposelni, da se te seje udeležijo in da poročajo o svojih eksistenčnih razmerah. Poverjenstvo potrebuje podatke zaradi posredovanja zaposlitve pri različnih tiskalnih.

u. Umri je g. Friderik Pauer ugledni pekovski mojster in posestnik na Sv. Petra cesti 48. Pogreb bo jutri ob 15. — Bodi mu ohranjen blag spomin, žalujem naše iskreno sožalje!

u. V počaščenje spomina pokojnega g. Nebenhürerja, nadupravitelja Ljubljanske kreditne banke, namesto venca na njegov grob daruje 200 Din za Akademski kolegij Dolničar Presker, kavarna Emona.

u. Slovenska starokatoliška služba boža bo jutri 20. t. m. izjemoma v 1. nadstropju Narodnega doma.

u. Občni zbor društva Dom visokošolk se bo vršil v nedeljo 20. t. m. ob 9. na Rimski cesti št. 11. Vabljeni vsi redni in izredni člani.

u. Nova domača lutkovna igra. Lutkovno gledališče Sokola 1. na Taboru priredi jutri ob pol 16. krstno predstavo pravičljive lutkovne igre s petjem v petih dejanjih »Jurček gre na Triglav«, ki jo je episal mlajši Daro Svetlič. Tokrat Jurček ne bo reševal zakletih kraljčev v Indiji in Afriki, temveč bo pogledal v pravični svet očaka Triglava, kjer bo doživel kaj čudne reči. Po lepih triglavskega dolinah se bo sprejel, plezal po strmih stenah, se celo ponesrečil, — kar pri Jurčku ni običaj — a se bo vendar zdrav vrnil. Vsebinska igra je pestra, zelo zanimiva in zadovoljujoča okus starih in mladih. Krasne planinske dekoracije, petje in planinsko veselje bo presadilo gledalce v lepo planinsko življenje. Igra je pa tudi turistično vzgojna. Marsikak lep nauk bo slišal mladi planinec pri tej predstavi. Zato toplo priporočamo starišem, da izroče svoje mladike pravičnemu svetu lutk, v katerem bodo dobili vzgojni življenjski pouk in razvedrilo. In vi, malčki, posetite lutkovno gledališče, ki vam nudi ob nedeljah neprišljivo zabavo. Nizka vstopnina to pač vsakomur omogoča. Deca plača za sedež 2 Din, stojšče 1 Din; odrasli za sedež 4 Din, stojšče 2 Din.

u. Vodstvo v razstavi v Jakopičevem paviljonu bo jutrišnje nedeljo ob pol 12.: o razstavljenih umetninah dvojice Elze in Jana Oeltjena bo govoril g. dr. Stele. — Razstava je s svojo kolekcijo slik, kipov, pastelov, akvarelov, risb, lesorezov in radirank vredna vse pozornosti in ozleda; paviljon je odprt od 10. ure do mraka.

u. Danes predvaja ZKD svoj film »Congorilla«. Ta film nam pokaže mnogo stvari, ki so nam bile do sedaj popolnoma neznan. Življenje živali in zveri v džungli je pokazano, kakor je v resnici. Na ta film posebno opozorjamo ljubitelje narave ter one, ki se zanimajo za lov na divje zveri. Predstava danes ob pol 3. jutri ob 11. dopoldne. Vstopnina 2.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

u. V društvu »Soča« bo predaval drvi v salonu pri Levu ob pol 21. uri naš rojak g. dr. Branko Vrčon o temi: »Mi in sodobni manjšinski problemi«. G. predavatelj bo govoril o manjšinskih problemih z meddržavnega stališča, v zvezi posebno z nekaterimi aktualnimi mednarodnimi vprašanji. Sočane in prijatelje vabimo, da se tega predavanja, ki je zelo aktualno, udeležijo polnoštevilno. Potem se udeležijo poltorejkega družabnega večera v Unioni. Vstop vsem prost. — Predavateljski odsek.

u. Z avtobusi na Polzevo. Jutri bodo vozili izpred glavnega kolodvora v Ljubljani smučarje na Polzevo trije veliki avtobusi. Voznja iz Ljubljane do Peščenika in nazaj od Ivančne gorice (Stične) bo veljala 18 Din za osebo. Smučarji izstopijo na Peščeniku, kjer si takoj pridržijo smučil in pridejo skoraj po ravni na Polzevo.

no mesto generalnega tajnika Ruske države donavne paroplovne družbe. Med svetovno vojno je organiziral »rbski oddelek ruskega društva za spoznavanje vzhoda. Po vojni se je preselil v Jugoslavijo in pridno sodeluje v raznih naših revijah in dnevniki. Zadnja leta živi v Dubrovniku in med drugim pripravlja daljšo razpravo o odnosih med Dubrovnikom in Rusijo. Prevajalec Askercia in Zupančiča želimogladni, da bi še dolgo deloval v dosedanjih smeri in dosegel še novih uspehov v rusko-jugoslovenskem kulturnem zblizanju.

Umberto Urbani, znan tudi kot prevajalec iz slovenske, srbsko-hrvaške in češke literature v italijansko, je izdal pri Moscheini v Trstu knjigo »Nella Repubblica di Marsaryk«.

Letošnje slavnostne igre v Salzburgu bodo dirigiral Weingartner, Toscanini, Bruno Walter in Kreps. Upriporiti nameravajo »Figarovo svatbo«, »Cosi fan tutte«, »Fidelio« in »Kavalerja v rožah«.

Češka dramo o Mariji Antoinetti, Češka pisateljica J. Götova je spislala dramo o Mariji Antoinetti, nesrečni francoski kraljici, ki jo je pri nas popularizirala odlična biografija Stefana Zweiga v izdaji Tiskovne zadruge. Usoda kraljice je prikazana obenem z borbo propadajočih revdalnih 41 in mladih diletantov nove demokratične družbe. Dramo Götova uprizaro te dni Stanovsko gledališče v Pragi v režiji dr. K. H. Hilarja.

LEPO IN ZDRAVO

kot to dete bo tudi Vaše, ako mu boste dnevno dajali Ovomaltine. OVOMALTINE je pripravljena iz najboljših naravnih izdelkov, mleka, jaje in sladnega ekstrakta, ter nudi otroškemu telesu vse ono, kar je treba za zdravo rast, nadalje vse odlične redilne elemente za izgradnjo tkiva in kosti, v lahki, prebavljivi obliki, ki ima prijeten okus.

Ovomaltine ni nikaka mešanica! Samo z uporabo Ovomaltine dosežete zares OVOMALTINSKI USPEHI!

Novi zavoječek za otroke Din 7.25 mala škatlica „13.—

zevo, vrnejo se pa bodisi v Ivančno gorico ali pa v Višnjo goro, kakor bo komu bolj ugajalo. V Ivančni gorici (Stični) bosta čakala dva avtobusa (pri gostilni Fancini) pred kolodvorom in odhod bo okrog 17. V Višnji gori bo pa čakal en avtobus pred gostilno Nadrah, kjer se bosta ustavila tudi onadva iz Stične, če se bo vrnilo s Polzevega v Višnjo goro kaj smučarjev, ki se bodo vozili tja s tema dvema avtobusoma. V Ljubljani bodo pripravili en avtobus pred glavnim kolodvorom ob 7. zjutraj, odpeljali bodo pa ob 7.30, istočasno s vlakom. Opozorjamo na to ugodno smučanje, ki se bodo vozili na Polzevo in nazaj čeneje, kakor po železnici, zvečer jim pa ne bo treba čakati na vlak. Avtobusi ne bodo vozili samo, če bo v nedeljo izrazito južno vreme, ki se ga za enkrat še ni treba bati.

„Kavarna CENTRAL“

Vsak večer prvovrsten damski koncert.

Vsako soboto in nedeljo odprto do štirih zjutraj. 971

u. Za brezposelne v Ljubljani je daroval g. inž. Klinar 100 Din. Namesto cvetja na krsto prijatelja g. Nebenhürerja.

u. Letna taksa za biciklje. Finančno ministrstvo je odredilo, da se od 1. januarja 1935. plačuje tudi letna taksa za biciklje v znesku 20 Din, v kolkih, ki se prav tako kakor kolke za prijavno takso 5 Din nalepijo na prijavi. Uprava policije poziva lastnike bicikljev iz mesta Ljubljane ter okoliških občin: Moste, Vič in Zr. Siska, da za svoje biciklje pravočasno predlože s 25 Din kolikovanje prijave skupaj s prometno knjižico v sobi št. 2-1. nadstropje, šubičeva ulica 5, med 8. in 12. uro. Rok za prijavo je samo od 1. t. m. do 28. februarja, kakor je bilo že objavljeno.

Kaj pravijo „SMUČARJI“?

Da brez Petričkovega prepečenja »Smuk ni — prave smuke!« Omot 6 kom. 3 Din.

u. Nesreča mešarskega vajenca. Iz mestne klinice so včeraj reševalci pripeljali na kirurški oddelek bolnišnice 18letnega mešarskega vajenca Franceta Kica, zaposlenega pri mojstru Francu Černicu v Kapiteljski ulici. Fant je v klinici pomagal pri nakladanju bal sena pa je pri delu iznenada tako nesrečno na glavo padel z voza, da je obelzel nezavesten na betonskih tleh in mu je kri lila iz ust in ušes. Kakor so ugotovili v bolnišnici, si je nesrečni fant pretresel možgane.

u. Drevi plesna vežba pod devizo »V Monte Carlu« v Jenkovi šoli — Kazina. Jutri »popoldanski ples« od 4. do 8. ure.

u. Plesne vaje »Zarje« se vrše vsako nedeljo popoldne od 3. do 7. zvečer. Poučujejo se zadnje plesne novosti.

Iz Celja

e. Smrt dveh uglednih Celjanov. V četrtek ob 17. je umrl po dajenju bolehanju na svojem veleposlovstvu na Babnem pri Celju v starosti 53 let znani veleposestnik, pekovski mojster in gostilničar g. Mako Janč. Pokojnik je izhajal iz ugledne celjske rodbine in je bil agilen gospodar, ki delavce. Bil je soustanovitelj, dolgoletni načelnik in sedaj podnanečnik Zruženja pekovskih mojstrov v Celju, preglednik Zruženja gostinčarjev v Celju, vnet podpornik gasilske čete v Celju in na Babnem ter častni član babenske gasilske čete, cerkveni ključar in do l. 1932. celjski občinski odbornik. Med prebivalstvom je užival velik ugled. Zapušča mater in ženo s tremi otročki. Pogreb bo danes ob 15. iz hiše žalosti na Babnem skozi mesto na mestno pokopališče. — V četrtek ob 20.30 je umrl v Celju (Glavni trg 5) po kratkem trpljenju v starosti 66 let restavratir in posestnik g. Mihael Kus, bivši lastnik nekdanje Mayerjeve izdelovalnice soda vodenice na Glavnem trgu. Pokojnik je bil značajan mož, ki so ga odklovala velika dobrotljivost in originalna šegavost. Bil je splošno priljubljen in težko ga bodo pogrešali tudi njegovi lovski tovariši. Pogreb bo jutri ob 15 iz hiše žalosti na mestno pokopališče. — Pokojnikom bode ohranjen časten spomin, težko prizadetim svojim naša iskrena sožalje!

e. Odpovedano predavanje na Ljudskem vseučilišču. Za ponedeljek zvečer napovedano predavanje nonr. univ. prof. dr. Lj. Böhma je zaradi oboletosti predavatelja preloženo na poznejši čas.

e. Za gostovanje Ljubljanske drame, ki bo uprizarila v torko točno ob 19. v Mestnem gledališču Križevce dramo »Gospoda Glembejčev«, dobijo neabontni vstopnice v predprodaji v knjigarni »Domovina«.

e. Sresko načelstvo v Celju poziva vse lastnike motornih vozil, fiškarških voz in biciklov, ki se niso prijavili svojih vozil za l. 1935., da takoj dvignejo pri svojih običajnih predpisane formulirne in jih predložijo čimprej v odobritev, ker bo rok kmalu potekel.

ERASMIK

TOALETNA MILA IN PREPARATI

Vaše zobe boste obnavljali z ERASMIK MILOM IN PASTO ZA ZOBE

Za ugodno britje uporabljajte ERASMIK MILO ZA BRITJE

Gospodarstvo

Spomenica jugoslovenskega trgovstva

Od 13. do 15. t. m. se je vršila v Beogradu pod predsedstvom g. Nedeljka Savida tretja redna seja Centralnega predstavništva zvez trgovskih združenj v Jugoslaviji. Na nji so se obravnavala vsa aktualna gospodarska vprašanja in so bili za devni sklepi v spomenici izročeni predsedniku vlade in pristojnim ministrom.

Glede zahteve splošnega odpisa dolgov pravi spomenica, da bi bilo to, če bi se uresničilo, uničujoče za kredit, ki je osnova vsega gospodarskega poslovanja. Noben stan ne sme biti privilegiran na škodo drugega in je taka zahteva v nasprotju z osnovnimi načeli pravne države ter ruši ustavno načelo o nedotakljivosti zasebne lastnine. Ta zahteva je uničujoča tudi za ugled našega gospodarstva in vse države doma in na tujem.

Davčne olajšave so nujno potrebne. Člen 7. zakona o izprémembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih naj se odpravi, ker so na podlagi njega številni davčni obvezniki že tako krivično obremenjeni, da ne morejo več nadaljevati svojih obratov. Znižati se mora stopnja osnovnega in dopolnilnega davka na pridobitno na znosno mero. Prav tako ogromne samoupravne doklade. Prodajalnice delniških industrijskih podjetij in velikih trgovskih trgovin naj se obravnavajo kot samostojne enote in se obdavčujejo kakor vse druge trgovine. Zastopnike trgovcev in industrije v davčnih odborih izven sedeža zbornic naj volijo pristojna obvezna združenja. Število reklamacijskih odborov se mora znatno povečati in razdeliti na trgovske, industrijske in obrtne. Člani teh odborov naj bodo samo obvezniki pridobitne. Čim prej naj se izda zakon o finančiranju samouprav in izvede naj se unifikacija vseh samoupravnih dokladov.

Tudi takse je treba regulirati. Spomeni-

ca navaja nekatere tarifne postavke iz zakona o taksah, ki jih je treba popraviti, odnosno se jih točno držati, kakor je zapisano v zakonu.

Dalje zahteva spomenica med drugim, da se popolnoma prepove izdelovanje gumijaste obutve kot škodljive za zdravje, da se izvede revizija carinskih tarif, ker je zaščita previsoka in koristi samo majhnemu številu velikih industrijcev, medtem ko je v škodo rabnikov in države, da se v Gjevjeliji ali okolici ustanovi predilnišnica svile, da se ukine Prizad in da kupi vsako ponudeno količino žita dotlej, dokler se ukinitve ne izvrši, in da se za določeno dobo prepove izdajanje dovoljenj in koncesij tujcem, ki kljub vsem protestom zavzemajo v gospodarskem življenju še vedno najboljše mesta.

Centralno predstavništvo zahteva takoj volitve v zbornice in enoten volilni red za vso državo. Volitve se morajo izvesti na načelu enega volilnega okrožja za vsako zbornično področje in ne vezajo kandidata na stroke in davčni cenzus. Pri skupnih zbornicah naj bo število zborničnih svetnikov proporcionalno glede na število pripadnikov.

Naposled pozdravlja centralno predstavništvo deklaracijo vlade, v kateri je rečeno, da bo vlada v bodoče posvečala največjo pozornost gospodarskim vprašanjem in da bo iskala sodelovanja z zastopniki gospodarstva.

Odposlanstvo centralnega predstavništva je 15. t. m. tudi obiskalo gradbenega ministra g. dr. Kožulja in ga opozorilo na nujnost javnih del in na izboljšanje prometnih zvez. Opozorilo ga je na resolucijo skopskega kongresa, ki je zahteval, da se čim prej začne gradnja železniške zveze Slovenije z morjem, to je železnice iz Ljubljane na Sušak in unske proge.

Gospodarske vesti

Izplačilo terjatev naših izvoznikov v Nemčijo in Grčijo. Kakor smo že v sredo poročali, je Narodna banka sklenila, da bo odkupila domačim izvoznikom klinične terjatve, ki jih imajo v posameznih državah, zlasti v Nemčiji in Grčiji. Narodna banka bo na zahtevo takoj izplačala izvoznikom te terjatve po odbitku obresti. Obrestni odbitek pa znaša pri terjatvah v Nemčiji do redne številke aviza 3130 5 %, do štev. aviza 3260 5.5 %, do štev. aviza 3491 6 %, do štev. aviza 3929 6.5 %, do štev. aviza 4163 7 %, do štev. aviza 4323 7.5 %, do štev. aviza 4498 8 % in končno do štev. aviza 4935 8.5 %. Pri terjatvah v Grčiji bo Narodna banka odbila obresti v znesku 12 %. Narodna banka bo po teh odbitkih stavila takoj na razpolago našim izvoznikom ustrežajočo protivrednost. Obresti se računajo na podlagi datuma, kadar uvoznik v Nemčiji ali v Grčiji vplača na kliring svoj dolg.

Lukusno blago in zadruge. Na podlagi člena 11. zakona o dopolnitvah in izprémembah zakona o neposrednih davkih in v soglasju s finančnim ministrom je kmetijski minister sestavil seznam lukusnega blaga, ki se nanaša na zadruge in njihove zveze. V zvezi s tem seznamom lukusnega blaga je davčni oddelek finančnega ministrstva izdal pojasnilo, da zadruge iz točke 7. in 8. člena 76. zakona o neposrednih davkih, če se žele okoristiti s pravico do oprostitve družbenega davka, ne smejo prodajati tistega blaga, ki je navedeno v seznamu in deklarirano kot lukusno blago. Edino takšne zadruge ne bodo izgubile pravice do oprostitve od družbenega davka, če prodajajo fin sir, izdelan doma. Prodaja vsega drugega blaga iz seznama lukusnega blaga, na katerega promet je odmerjen lukusni davek, ima za zadruge posledico izgubo pravice do oprostitve od družbenega davka.

Promet na zagrebški borzi narašča. Tajništvo zagrebške borze nam je poslalo podatke o prometu v zadnjih treh letih. Celotni promet v l. 1934. je znašal 775.4 milijona Din nasproti 509.4 milijona v letu 1933. in 555.9 milijona Din v l. 1932. Zlasti se je dvignil devizni promet, ki je dosegel lani 672.7 milijonov Din (v l. 1933. 397.4 milijona in v l. 1932. 416.5 milijona Din). Močno je narasel tudi promet v dinarskih obveznicah: v l. 1934. 65.5 milijona, v l. 1933. 59.4 milijona in v l. 1932. 47.7 milijona Din. Promet v obveznicah v tuji valuti se je popravil od 6.1 milijona v letu 1933. na 9.8 milijona v l. 1934., medtem ko je v l. 1932. znašal 47.3 milijona Din. Promet z valutami in v l. 1934. oslabil skoraj za polovico, to je od 44.6 milijona v l. 1933. na 22.9 milijona Din v l. 1934., a v l. 1932. je dosegel 40.7 milijona Din.

Plačilo takse na motorna vozila. Davčni oddelek finančnega ministrstva je poslal kr. banknim upravam odlok finančnega ministra, da lahko lastniki avtomobilov in motornih koles plačajo v zakonitem roku za leto 1935. samo eno četrtino letne takse iz točke 20. št. takse tarife lukusnega zakona. Davčni oddelek je obnem s sporočitvijo tega odloka zaposlil banke uprave, da ga takoj dostavijo upravnim oblastem, na pri katerih se registrirajo prevzorna sredstva. Upravne oblasti bodo, kakor doslej, izdajale dovoljenja v prometni knjižici, samo s pripombo, da bo lastnik dolžan plačati ostanek takse v roku in na način, kakor bo o pravem času razglašeno.

Združenje trgovcev v Ljubljani ponovno obvešča trgovce na predavanje direktorja Velesejma v Leipzig g. Paula Vossa, ki je že predaval v Sarajevu, v Zagrebu, Solunu in v Atenah. Naslov njegove predavanja je »Kot let evropske zgodovine, predložene po zgodovini Velesejma v Leipzig«. Snov je zelo zanimiva, ker ni navadno reklamno predavanje, temveč znanstveno razmiselnost, ki bo za vsakega poslušalca zanimivo in poučno. Predavanje bo v ponedeljek 21. t. m. ob 20. v prostorih Trgovskega doma. Skioptične slike.

Promet tržaške luke. Kakor smo v zadnjem času že ponovno poročali, se je po dolgem letih stalnega nazadovanja lani promet v tržaški luki zopet pričel dvigati, kar je deloma pripisati okolnosti, da se Avstrija v smislu lanskega trgovskega sporazuma z Italijo v znatno večji meri ne prepušča poslušalci tržaške luke kot svojo uvozne in izvozne luke. Sedaj so objavile ni podatki za vse leto 1934., iz katerih je

razvidno, da je lani prispelo v Trst po železnici in po morju 24.3 milijona metrskih stotov blaga (predlanski 18.6), odšlo pa je iz Trsta po železnici in po morju 15.6 milijonov metrskih stotov (predl. 11.6), tako je znašal skupni blagovni promet 39.9 milijona metrskih stotov nasproti 30.2 milijonov metrskih stotov v letu 1933.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Antona Legata, trgovca v Ljubljani, Miklošičeva, c. 28. Poravnalni upravitelj je dr. Ferdo Majaron, odvetnik v Ljubljani. Prijava terjatve do 17. februarja, poravnalni narek 22. februarja ob 9. dopolne pri okrožnem sodišču v Ljubljani. Ponuža 40 %.

Borze

18. januarja.

V deviznih tečajih na ljubljanski borzi ni bistvenih izprememb. Bruselj je malo popustil, a London in Trst sta malo čvrstela. Tečaj so začeli po odluku finančnega ministra notirati z že prišleto premijo 28.50 %.

Na zagrebškem elektnem tržišču so bile državne vrednote spet zelo čvrste. Vojaška škoda se je trgovala za kaso po 365, 368, 368 in 370 nasproti 360 včeraj, za januar po 364 in 365, za mare po 365, za april po 368 in za maj po 360. Ostali zaključki: v 7 % investicijskem po 73, v 7 % Blair po 63, v 6 % beguške po 63.50, za januar po 64 in za mare po 64.50, v Priv. agrarni banki po 245, v Trbovljah po 112 in 112.50.

V privatnem kliringu so ostali avstrijski šilingi v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu neizpremenjeni na 8.10 - 8.20 (v Zagrebu zaključek po 8.15, Grški boni so notirali v Zagrebu 29.65 - 30.35 (30) in v Beogradu 30 denar. Angleški funt šterling je notiral v privatnem kliringu v Zagrebu 228.50 do 224.35 (223.55) in v Beogradu 229.65 do 223.65, španske pesete pa v Zagrebu in Beogradu 550 bl.

Devize.

Ljubljana. Z včerajšjo premijo 28.50 %, a v oklepajih brez premije: Amsterdam 2669.49 do 2680.85 (2300.63 - 2320.50), Berlin 1757.62 - 1768.42 (1896.60 - 1872.40), Bruselj 1025.84 - 1029.78 (797.88 - 801.82), Curih 1421.80 - 1427.30 (1105.85 - 1111.35), London 214.87 - 216.47 (167.04 - 168.64), Newyork 438.53 - 441.79 (3403.30 do 3431.56), Pariz 289.76 - 290.88 (225.37 do 226.49), Praga 183.55 - 184.41 (142.74 do 143.60), Trst 374.80 - 377.20 (291.41 do 293.81). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.10 - 8.20.

Curih. Beograd 7.02, Pariz 20.38, London 15.14, Newyork 810.1250, Bruselj 72.15, Milan 26.39, Madrid 42.250, Amsterdam 208.85, Berlin 123.570, Dunaj 57.40, Stockholm 78.05, Oslo 76.05, København 67.60, Praga 129.510, Varšava 58.25, Atene 2.93, Carigrad 2.48, Bukarešta 3.05.

Dunaj (tečaj v priv. kliringu). Beograd 12.28, London 26.49, Milan 45.96, Newyork 359.87, Pariz 35.58, Praga 21.88, Curih 174.24 100 S v zlatu 128 S pa.

Efekti.

Ljubljana. Vojaška škoda 360 - 363, 7 % investicijsko 71.50 - 72.50, 8 % Blair 71 do 72, 7 % Blair 62.50 - 64.50, 7 % posojilo Drž. hipotekarne banke 70.50 - 71.50, 4 % agrarne 44 - 45, 6 % beguške 63 - 65.

Zagreb. Državne vrednote: Vojaška škoda za kaso 367 - 370, za januar 365 - 367, za februar 365 - 370, za mare 365 - 370, za april 367 - 370, za maj 368 - 370, za junij - julij 365 - 370, 7 % investicijsko 71.50 do 73.50, 4 % agrarne 44.50 do 45, 7 % Blair 62.50 - 63, 7 % Drž. hipotekarna banka 70.50 - 72, 6 % beguške 64 - 64.50, januar 64 - 64.25, mare 64 - 64.50; delnice: Narodna banka 4800 den., Priv. agrarna banka 245 - 250, Trbovlje 112 - 113, Našice 40 den.

Beograd. Vojaška škoda promptna 367.50 do 368.50 (367.50, 363), januar 366 - 367, februar 364.50 - 369 (364.50, 365.50), 7 % investicijsko 74.50 - 75.50, 4 % agrarne 44 - 45 (43.50), 6 % beguške 64 - 64.25 (64.25), mare 64 - 64.25 (64.25, 64), 7 % Blair 62.50 - 64, 7 % Drž. hipotekarna banka 71 - 73, Narodna banka 4750 - 4900, Priv. agrarna banka 249 - 250 (250, 244).

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 13.80, Državne železnice 29.35, Trboveljska 15, Alon-Montan. 11.90.

Blagovna tržišča

HMEJ

+ Zalec (18. t. m.) Povpraševanje, ki je bilo precej živahno, je spet nekoliko popustilo. Srednji in dobri srednji hmelj se je trgoval po 20 - 35 Din, slabši pa po 10 - 20 Din kg. - V Vojvodini je bilo nekoliko živahnejše zanimanje pri neizpre-

JUTRI - V NEDELJO 20. T. M.

ZACETEK

NOVE SLIKANICE »JUTRA«

G. TH. ROTMAN

BRATA

SMUKA

NA OBIČAJNEM MESTU MED

»MALIMI OGLASI«

MLADIM IN STARIM V ZABAVO IN SMEHI

menjenih cenah. - V Zatu (CSR) so se cene pri precej živahnem povpraševanju okrepile. V naši vrednosti se trguje žateški hmelj od 76 do 82 Din za kg. - V Nemčiji se gibljejo cene v raznih okoliših med 36 in 105 Din za kg. - V Franciji so plačevali kg v zadnjem času po 47 - 49 Din kg.

ZITTO.

+ Chicago, 18. januarja. Otvoritveni tečaj: pšenica: za maj 97.50, za julij 88.8750, za september 86.75; koruza: za maj 86.8750, za julij 81.8750.

+ Winnipeg, 18. januarja. Otvoritveni tečaj: pšenica: za maj 82.50, za julij 82.50, za september 82.25.

+ Ljubljanska borza (18. t. m.) Tendence za žito živahna. - Nudi se (vse franko nakladalna postaja): pšenica: baška 79 kg, po 122.50 - 123.50; oves: bosanski 89 - 91; koruza: baška po 66 - 68, banatska po 62 - 64, moka: baška in banatska 50t po 197.50-217.50, baška 52t po 182.50-197.50, baška 55t po 162.50 - 177.50; otrobi: baški debeli 100 - 105, drobni 85 - 90.

+ Novosadska blagovna borza (18. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet srednji. Pšenica: baška in sremška 118 - 120; banatska 116-120; baška polska 122.50-125; slavonska 119 - 120. - Oves: baški in sremški 76 - 78, slavonski 81 - 83. - Rž: baška 115 - 117.50. - Ječmen: baški, sremški, 65/66 kg 110-112.50, jari, 67/68 kg 125 - 127.50. - Kuruza: baška in sremška 64 - 66; sušena 68 - 70; banatska 61 do 63; sušena 66 - 68. - Moka: baška in banatska (v oklepajih sremška): 50t in 50kg 187.50 - 210 (182.50 - 192.50); 52t 167.50-190 (162.50-172.50); 55t 147.50-160 (142.50 - 152.50); 65t 130 - 142.50 (125 do 135); 57t 105 - 110 (105 - 110); 58t 80 - 85 (80 - 85). - Otrobi: baški in sremški 74 - 76, banatski 72 - 74 - Fižol: baški in sremški beli 150-152.50. Jutri bo borza zaprta.

+ Somborska blagovna borza (18. t. m.) Tendence je bila mirna. Promet 41 vagonov. Pšenica: baška, okolica Sombor, gornjebaška in banatska 117 - 119; sremška 118 do 119; slavonska 118 - 120; baška in banatska polska 120 - 122. - Rž: baška 115 - 117.50. Koruza: baška 63 - 65; baška in sremška sušena 67 - 69. - Moka: baška 50t in 50kg 185 - 205; 52t 165 do 185; 55t 145 - 165; 65t 127.50-147.50, 57t 160 - 110; 58t 85 - 90. - Otrobi: baški 74 - 75.

+ Budimpeštanska terminska borza (18. t. m.) Tendence slaba. Promet sreden. Pšenica: za mare 16.46 - 16.48, za maj 16.50 do 16.92. Koruza: za maj 11.76 - 11.78.

ZIVINA.

+ Mariborski svinjski sejem (18. t. m.) Pripeljenih je bilo 65 svinj. Prodajali so se prasei, 7-9 tednov stari, po 85 - 120, 3 do 4 mesece po 140 - 160, 5-7 mesecev po 220 - 250, 8-10 mesecev po 300 do 360, enoletni po 500 - 650; kg žive teže po 4-5 in mrtve teže po 6.50-8.50 Din. Vsega skupaj je bilo prodanih 39 svinj.

BUMBAS.

+ Liverpool 17. januarja. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaj za januar 0.83 (dan poprej 6.84).

+ Newyork 17. januarja. Tendence čvrsta. Zaključna tečaja za loko 12.75 (12.60), za januar 12.40 (12.34).

Iz življenja na deželi

BLED. Zvočni kino Bled predvaja danes in jutri v nedeljo razkošno opereto »Kralji valčka«. Predigra nov Paramountov teled.

POLJE. Dne 12. t. m. se je vršila glavna skupščina sokolskega društva v Polju, ki je bila prav dobro obiskana. Skupščina je izvolila z malo izpremembo dosedanja upravo. Med predlogi je bil najzanimivejši in vsega upredeljan vreden predlog brata dr. Jenka Andreja, naj bi se pri sokolskem društvu v Polju ustanovil fond Viteškega kralja Aleksandra I. Udeležitelja, iz katerega naj bi se v doglednem času povečal sedanji Sokolski dom v Polju, ki v nobenem oziru ne ustreza namenom društva. Skupščina je predlog soglasno in z navdušenjem sprejela. Da se predlog br. dr. Jenka realizira, sklicuje sokolsko društvo v Polju drevo ob 20. v šolsko dvorano sestanka svojega članstva, na katerega so povabljene tudi vse ostale nacionalne organizacije v Polju. Na sestanku bo torej razgovor o ustanovitvi fonda. Udeležba naj bo častna.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 20. in jutri v nedeljo ob 15.15 in 20. zvočni film »Ljubzen v troje«. Za dodatek nov Foxov zvočni žurnal.

Iz Kamnika

ka - Kino Kamnik predvaja danes, jutri in v ponedeljek veselo filmsko delo »Vesela ljubezen«. V glavni vlogi Marta Eggerthova in Georg Aleksander.

SOKOL

Sokolski smučarski praznik v Zagorju ob Savi

Savezne izbirne tekme preložene v Zagorju

V nedeljo 20. t. m. slavi celjska sokolska župa velik praznik, otvoritev nove in prve skakalnice v njenem območju. Ob tej priliki bodo dopolne tekme članstva in naraščanja na daljavo, ob 14. otvoritev skakalnice in tekme v skokih. Za tekme je prijavljenih preko 150 tekmovalcev vseh oddelkov in bo to ena največjih sokolskih tekem. Samo za skoke je prijavljenih 25 najboljših saveznih skakačev, ki bodo tekmovali za savez izbirno za Češkoslovaško, kjer bodo tekme za prvenstvo slovanskega Sokolstva.

Zaradi slabih snežnih razmer na Gorenjskem je savez SKJ preložil svoje izbirne tekme v Zagorje ter jih priključil k župnim tekmam. Tekme se pričnejo že danes popoldne in se končajo s tekmo v skokih v nedeljo popoldne. Razumljivo je, da v celjski župi zaenkrat še ni dovolj skakačev, ker tudi doslej nismo imeli svoje skakalnice in tako bo omogočeno naši javnosti, da bo videla preko 40 najlepših skokov naših gorenjskih Sokolov in tudi skoke naših novincev.

Pričakujemo, da se bo v nedeljo napotilo v Zagorje celjsko prebivalstvo in ostalo članstvo, ki ne tekmuje. Kjer boste imeli priliko blizu doma videti tekme naših najboljših sokolskih smučarjev. Odhod iz Celja za tekmovalce v nedeljo z jutranjim vlakom ob 6.55. Vožnja polovična na podlagi objave, ki se je lahko poslužijo tudi drugi obiskovalci. Ostali lahko odpotujejo z vlakom, ki pelje iz Celja ob 11.17.

Pričakujemo, da bo udeležba tudi iz Celja častna in vam kliče prijazno Zagorje: na veselo svidenje! Zdravo!

Smučarske tekme sokolske župe Krani, ki bi se morale vršiti 19. in 20. t. m. v Škofji Loki, so preložene na nedoločen čas.

Iz Trčiča

NAZNANILO OTVORITVE.

Čenjenemu občinstvu, posebno Trčiča in njegove okolice, tem potom najvrednejše naznanjam, da sem prevzel

splošno znani hotel, kavarno in restavracijo LONČAR

Potrudi se bom vsestransko zadovoljiti cenj. obiskovalce in jim nuditi prvovrstno hrano in pijačo po nizkih cenah pri točni in solidni postrežbi. Na razpolago bo gostom moderno preurejena kavarna, restavracija, zimsko in letno keglišče, kakor tudi lepe opremljene tujske sobe. Letoviščarjem, sportnikom, turistom, obiskovalcem Zelenice in Kofe in trg. potnikom pri cenah znaten popust, večjim skupinam pa po dogovoru. Podelskiim voznikom na razpolago udoben hlev za živino. Vsaki dan dopolne prvovrstni goljazi, jetra in raznovrstna druga gorka in mrzla jedila. Sprejemne se tudi abonente.

Prevzem oz. otvoritev hotela bo danes 19. januarja 1935 ob 8. uri zvečer z godbo jazz-orkestra iz Ljubljane ter petjem in pristo zabavo. Prireditve v vseh prostorih hotela.

Za vsestransko naklonjenost in obilen poset, prosil in se priporoča

1160 Janko Blagne, hotelir.

Iz Trbovelj

t - Občni zbor s predavanjem. - Na občnem zboru Kluba koroških Slovencev bo predaval koroški rojak g. dr. Fellacher, zaradi česar bo ta občni zbor še posebno zanimiv.

t - Popravek. Model planinske kočje na Mrzlici je napravil slikarski pomočnik Ferdo Klančičar in ne Šušter, kakor smo pomotoma poročali. Kakor čujemo, se interesira za lepo izdelani model tukajšnja podružnica SPD.

Iz Ptuj

J - Občinska organizacija JNS v Rogoznici pri Ptuj ima to nedeljo redni občni zbor ob pol 10 v gostilni pri Bračiču. Poročal bo narodni poslanec g. Lovro Petovar o vseh aktualnih vprašanjih.

J - Kino predvaja v soboto ob 20. in v nedeljo ob pol 19 in pol 21. uri film »Poljubi me Aneta« s slavnim tenorjem Hansom Sahnkerjem. Dodatek kulturni film in Foxov tednik.

Čuda življenja

Koliko zmoro človeško srce — 300 m² pljuč — šest vrst vonja — Človek poje povprečno 11.000 jajec

Človek pozna v splošnem svoje telo tako kakor kakšen vozač svoj avto. Vemo, da je naš organizem najvišje, kar je ustvarila narava, a le malokdo pozna zakone, po katerih ta organizem živi.

Razstava z geslom »Človek«, kakršno pripravljajo ta čas v Berlinu, je zmožna, da neznane o človeških stvarih v najširših množicah z nazornim poukom spremeni v prepotrebno znanje. To ne bo kakšna higienska ali podobna razstava običajne vrste, temveč z živimi razstavnimi sredstvi hoče posredovati obiskovalcu znanje o njegovem biološkem bistvu in zakone, po katerih narava v človeškem telesu deluje. Ogromna slika bo predstavljala n. pr. še ogromnejšo zmogljivost srca, ki proizvaja dnevno tolikšno silo, da bi zadostovala za dvig treh mož v dvigalu na vrh 138 m visokega stolpa.

V drugi dvorani bo razpeta 300 kvadratnih metrov obsegajoča mreža — to je površina naših pljuč, ki jih bodo na ta način v njihovi čudovito drobni razvejanosti prvič prikazali plastično. Na podoben način bodo ponazorili potanjšo zgradbo telesa, mehaniko stoji in hoje, nauk o krvi in njenem obtoku, dihanje, prehrano telesa in vse ostale njegove funkcije. Obiskovalec bo med drugim tu zvedel, da dojemamo nos šest različnih vrst vonja: vonj po cvetlicah, po ožganem, dišavah, sadju, gnilih in eteričnih oljih. Mogočni modeli bodo ponazorili zgradbo in delovanje naših čutov ter možganov, pri katerih bodo pokazali, kako sprejemajo zunanje dražljaje in jih oddajajo po določenih živčnih vodih in v podobi povelj. Odveč bi bilo podrobneje opisovati, da bodo s prozornimi preparati pokazali tudi najmanjše enote telesa, stanice in celo nosilce dednih lastnosti.

Poseben oddelek je namenjen vprašanju prehrane, obleke in zdravja. Koliko poje človek v teku življenja? Neka tabela daje povprečne podatke tudi o tem in to ni malo: 10.800 jajec 6000 kg sadja, 18.000 kg žita, 13.860 kg zelenjave, 8100 l mleka, 1092 kg masla in 720 kg mesa. Drugi oddelek bodo spet pokazali kakšne civilizirane in kulturne dobrine je ustvaril človek v teku tisočletij, kakšna so njegova dela ter načini njegovega odpočitka.

Konec vročih in suhih poletij

Francoski profesor Magnon objavlja senzacionalno vest, ki veli, da je konec vročih in suhih poletij. Človeštvo naj se po njegovi sodbi pripravi na 16 hladnih in mokrih poletij. Magnon se drži teorije, ki pravi, da se menjavajo suhe in vlažne dobe. V zadnjih tisoč letih so trajale te dobe povprečno po 15 do 17 let. V letih 1806 do 1825 je bilo n. pr. 19 mrzlih let, od l. 1886 do 1900 je bilo vreme večinoma toplo in suho, od l. 1900 do 1917 so prevladovala hladna in mokra poletja, potem je zopet sledila doba vročih in suhih let. Magnon pravi, da bodo hladna poletja trajala tja do l. 1930.

Oporoka novinskega Kreza

Pred kratkim umrl angleški Krez novin Lord Riddell je ob svoji smrti zapustil 1,8 milijona funtov. Od te vsote dobi angleška država po zakonu 700.000 funtov. Te dni so na sodišču odprli pokojnikov testament, ki je povzročil veliko veselje. Lord Riddell je namreč razdelil svoje imetje med svoje prijatelje in nameščence. Svoji ženi, lady Riddelovi, je volil 100.000 funtov in stalno letno rento. Uredniki listov Riddellovega koncerna so podedovali ogromne vsote. Med prijatelji se je pokojnik spomnil tudi Winstona Churchilla in Lloyda Georgea. Volil je vsakemu po 1000 funtov.

Boj megli v Londonu

Bolj kakor vsako leto ob tem času trpi London letos zaradi megle. Na cestah morajo zaradi tega prigrizati močnega karbid-nice

Glavni urednik »Matina« umrl

Glavni urednik pariškega »Matina« George Abrie je te dni umrl v starosti 62 let. Bolehal je že dalj časa ter je služboval pri »Matinu« celih 39 let.

General Georges in marsejski zločin

Na zahtevo preiskovalnega sodnika, ki mu je poverjena preiskava marsejskega atentata, je bil te dni v Parizu zaslišan general Georges, ki je bil tedaj hudo ranjen. Georgesove izjave so protokolarili in jih z generalovim podpisom poslali v Marseille, kjer jih bodo priložili ostalim sodnim aktom marsejske tragedije.

Turško narodno gledališče

Turška vlada je sklenila zgraditi v Ankari veliko turško narodno gledališče. Sklep se bo izvršil že v najkrajšem času. Gradbeno delo so poverili nekemu rusku arhitektu. Načrt predvideva v orkestru prostor za 124 godbenikov. Ob otvoritvi gledališča bodo odprli tudi šolo za gledališki naraščaj.

»Lafayette« na čerch

Potniška ladja »Lafayette« je po brzokajkah iz Le Havra te dni zapustila novorjaki pristanišče s 85 potniki. Kmalu potem je v debeli megli zavozila na čerch, zaradi česar je kapitan moral odgoditi vožnjo proti Evropi. Ameriški vlačilci skušajo zdaj zavičati ladjo zopet v pristanišče, kjer bodo izkrcali potnike.

Sestra vojvodinje Marine rodila sina

Grofica Törringova, sestra naše kneginje Olge in kentske vojvodinje Marine, ki je omožena z grofom Törringom v Monakovem, je te dni povila zdravega sina. Par dni pred porodom sta jo še obiskala Kentski vojvoda in njegova soproga.

Divjačina postaja krotka

Zima in mraz sta storila divjačino na Angleškem tako krotko, da se ustavlja ob avtomobilih in je potnikom iz rok...

Plaz podi smučarja

Nevarna tura na avstrijski strani Stola

V pogorju Stola, in sicer na avstrijski strani (meja med našo državo in Avstrijo teče približno po vrhu gore) se je odigrala te dni

razburljiva turistovska drama,

ki bi bila skoro vzela tragičen konec. Nek mladi sportnik je moral dobesedno dreveti pred smrtjo, ki mu je sledila za petami. V zadnjem trenutku se mu je posrečilo, da se je umaknil beli ženi s koso, ki je že iztezala po njem svoje koščene roke.

Dva smučarja iz Celovca sta se namenila na Pilščo. Medpotoma se jima je pridružilo štirinajst smučarjev, ki so jih srečali na poti. Srečno so prišli vsi do neke nizbrdce, kjer sta se spustila celovška smučarja naprej. Pri tem pa je eden izmed obeh smučarjev

sprožil snežni plaz,

ki mu je sledil ves čas z bliskovito brzino. Z grozo in strahom so ostali smučarji čakali, kdaj bo plaz pokopal smučarja pod seboj. Bila je dirka na življenje in smrt. Plaz je vedno bolj zajemal smučarja, ki se je skušal rešiti pogina z vihtenjem rok. Slednjič so videli smučarja, kako je obupaneč še enkrat iztegnil roke kvišku. Potem

ga ni bilo več.

Plaz ga je zasul,

iz njega so molele samo smučarjeve roke.

K sreči se je snežni plaz ustavil. Vseh petnajst smučarjev — tisti, ki je že drevel z zasutim tovaršem v dolino in tisti, ki so opazovali dramo z mesta, kjer so ostali — so se tedaj odpravili na iskanje ponesrečenega tovariša. Več ur je trajalo, preden so odgnili sneg in led ter opustili nesrečnika stranske odeje.

Bil je še živ.

Podprt od prijateljev je imel še dovolj moči, da je prišel do Celovške kočice. Tam so mu postregli z vročim čajem in prigrizkom. Napivali so mu od veselja, da je odnesel življenje in kožo, on pa je pri tem nemudoma posnel in se zgrudil s stola na tla. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico, kjer so zdravniki dognali, da je revež utrpel pri zasutju

hude notranje poškodbe.

Da ni obležal na mestu mrtev, je bil pravi čudež. Zdravniki menijo, da bo ob primerni negi okreval.

Nova pravda za staro dediščino

Poldruga milijarda francoskih frankov na kocki

Na pariškem sodišču se je te dni začel proces za ogromno dediščino l. 1873. v Parizu umrlega vojvode Karla II. iz Braunschweiga, ki je umrl v prognanstvu na francoskih tleh ter je zapustil ob svoji smrti ogromno premoženje 350 milijonov zlatih frankov, kar znaša v papirnatih frankih poldrugo milijardo francoskih frankov.

Pokojni vojvoda je zapustil to vsoto mestu Zenevi. Toda po smrti so nastali zaradi dediščine veliki spori. Oglasila se je namreč pokojnikova hči, grofica iz Kolmarja, ki je vzela za moža francoskega vikonta Eugena de Clivryja. Zenska pa ni imela sreče na sodišču. Pri požaru braunschweig-

skega gradu je namreč ogenj uničil vse listine, ki bi lahko izpričale očetovstvo v Parizu umrlega vojvode. Kar ni bilo usojeno materi, pa bo, kakor vse kaže, dosegel sin. Grofica ima namreč sina Ulrika, ki si je z velikim trudom v desetletjih nabral vsa potrebna dokazila o svojem izvoru. S pomočjo vseh potrebnih listin je dosegel, da je sodišče ugodilo njegovi pritožbi in začelo obravnavo proti mestu Zenevi, ki bo moralo izplačati poleg poldruga milijarde papirnatih frankov dediču tudi ogromne obresti za primer, da izgubi proti vnuku imenovane plemenitaša.

Razočarana plavalka

Sportni rekordi ne donajajo denarja...

Na Dunaju se je te dni skušala zastopiti z veronalom plavalka Ema Faber-Johanny, ki je lani poletni po mnogih brezuspešnih poskusih zmagovalno preplavala Rokavski preliv med Anglijo in Francijo.

Plavalka je sprito sklepa, da se poda v smrt, napisala več poslovnih pisem, v katerih je obrazložila vzrok svojega koraka. Povedala je, da je zapravila pri poskusih, da bi preplavala kanal La Manche, vse premoženje. Tudi napori, da bi s tem činom obrnila nase pozornost javnosti, so se izjalovili. Vrh tega je prišel ob službo tudi njen mož. Vse to je na sportnico tako porazno vplivalo, da je hotela storiti konec svojemu življenju.

Plavalko Faber-Johannyjevo so svojčas odkrili v dunajskem Reševalnem društvu za plavalce. Ko je videla, da so se nekatere ženske proslavile s tem, da so preplavale Rokavski preliv, je hotela tudi sama doseči to čast, o kateri je upala, da ji bo prinesla tudi gmotne ugodnosti. Trenirala je več mesecev v Donavi in je najprej preplavala Gibraltarsko ožino, da bi se za svoj končni rekord dobro pripravila. Toda poleti 1933 si je plavalka zaman prizadevala priti na cilj. Lani je po večmesečnem treningu vnovič naskočila La Manche — in res dosegla zaželjeni uspeh. Še več. Preplavala je Rokavski preliv v rekordnem času. Toda ti rekordi so zdaj postali že tako vsakdanji, da ne zbujajo nobene pozornosti več. Faber-Johannyjeva je to prepozno spoznala. Ko je premagala morje med Anglijo in Francijo, se ni živa duša zmenila zanjo. Na Angleškem, kjer se je tri mesece trudila, da bi se uveljavila kot učiteljica plavanja, ni mogla dobiti zaposlitve. Vrnila se je na

Dunaj, kjer pa so jo prezrli celo domači sportniki. Niso ji podelili niti običajnega sportnega odlikovanja za rekorde, dosežene v pretečenem letu. To jo je tako potrla, da je segla po veronalu. Danes bi bila mrtva, da je ni pri tem prestregel v zadnjem trenutku njen mož.

A NEKDOTA

Velik list je prejel rokopis neke novele Gerharta Hauptmanna in ga objavil. Nekoliko dni pozneje je prispelo razjarjeno pismo, v katerem se je pisatelj zgražal, da so objavili tako slab in netalesen spis z njegovim imenom, ko vendar ni njegov. List je odpisal sledeče: »Tudi nam se je videl rokopis, ko smo ga prebrali, slab in netalesen. Objavili ga smo zato, ker je bilo podpisano vaše ime.«

VSAM DAN ENA

»Če bi bil jaz na tvojem mestu, bi takoj poplačal dolgove...«

»Prosim te, stopi nemudoma na moje mesto...«

Francija in diktatura

Pariški »Petit Journal« je razpisal nagradno glasovanje o tem, koga bi si želel francoski narod za diktatorja, če bi bila Francija prisiljena uvesti diktaturo. Čeprav Francozi niso prijatelji diktatorskega režima, je vendar poslalo odgovor na zastavljena vprašanja okoli 200.000 čitateljev lista. Glasovi pa so bili zelo razcepljeni. Največ jih je dobil visolasi maršal Petain. Nanj je odpadlo 38.000 glasov. Za njim je dobil največ glasov zunanji minister Laval, namreč 31.000. Šele precej daleč za njim so se čitatelji lista izjavili za bivšega ministrskega predsednika Gastona Doumerguea, ki je dobil 24.000 glasov. Francoskemu listu se zdi zelo čudno, da je tako močno padel ugled Doumerguea, ki je bil še pred letom dni najmanj tako priljubljen kakor maršal Petain ter bi bil tedaj gotovo daleko prekosil Lavalu, ki pa je obrnil nase veliko pozornost, odkar je nastopil lanskega novembra v Zenevi. Ta dogodek ga je porinil v najsprejete vrste francoskih politikov.

Kako se varujemo mraza

V mrzlih dneh se oblačimo topleje in se hranimo z jedmi, ki dajejo več kalorij. Takšne jedi so posebno maščobne. To vedo zlasti ljudstva na visokem severu, ki ogrevajo svoje telo z velikimi množinami slane »ribje masti in podobno. Takšnih množin bi mi v naših manj ekstremnih temperaturnih razmerah niti ne prenesli.

Poleg toplejše obleke in izdatnejše maščobne hrane nas ogreva posebno povečano gibanje mišic. Sem spada hitrejša stopanje in mahanje z rokami pri ljudeh, ki se morajo muditi na prostem. Kakor tudi drgnjenje kože. Kako važno je gibanje kot ogrevalni pripomoček, je najbolje razvidno iz tega, da so zimski sportniki pri svojem delu tudi v najhujšem mrazu le lahko oblečeni ali celo nia pol goli. Pri tem pa jim ni prav nič mraz.

Španska nevesta

Princesa Beatrika v poročni obleki aredi rož po poročnem obredu v Rimu

Z isto pravico!

Tako delajo Nemci...

Znano je, da imajo vsi večji nemški list stalno rubriko o »nemstvu za mejo«, v kateri obveščajo svoje čitatelje o vseh važnejših dogodkih med Nemci v tujini brez ozira na njihovo trenutno državno pripadnost. Pod naslovom »Das Deutschtum in der Welt« — nemstvo po svetu — je z novim letom uvedel to rubriko tudi najvažnejši in največji nemški socialistični list »Völkischer Beobachter«, ki je v številki z dne 13. t. m. napisal tej rubriki značilen uvod, v katerem pravi med drugim: »Nemški narodni socializem vidi v državi osnovo samostojnega narodnega življenja. To spoznanje pa zahteva obenem novo stališče v razmerju naroda do naroda kot nosilcu države, ki ga je Hitler v svojem znamenitnem govoru dne 17. maja 1933 označil takole: »V brezmejni ljubezni in zvestobi do svoje narodnosti spoštujemo in istih razlogov tudi narodne pravice drugih narodov, zato živimo lahko z njimi v najskrajnejšem miru in najpristnejšem prijateljstvu.« Kar velja tu za razmerje med narodi, velja seveda v enaki meri za razmerje naroda do njegovih narodnih drobcev, ki žive v inozemstvu. V tem smislu je orientirano tudi narodno socialistič-

no nacionalno delo, ki je posvečeno ohranitvi duhovne in kulturne edinstosti ter jasnemu zavedanju skupne pripadnosti nemške narodnosti v svetu. Razmerje med nemškimi narodnostnimi skupinami in njihovimi večinskimi državami ne more zaradi tega dela prav nič trpeti, saj ni in ne more biti lastna narodna zavest v nikakem nasprotju s državljanskimi obveznostmi. Zato se hočemo v znamenju ljubezni do naše lastne narodnosti v svetu in v spoštovanju do tujih — bavit v teh kolonah z nemškimi narodnostnimi skupinami in njih ureditvami drugod.

Ali ne veljajo te besede tudi za nas, ko se zanimamo za svoje brate za mejo? Saj je to naravna pravica vsakega naroda — in ne samo Nemcev? Pa tudi ne samo Italijanov? Z isto pravico, s katero se Italijani v imenu svoje narodnosti zanimajo za usodo svojih sonarodnikov v Tichnu, na Malti in celo v Dalmaciji, se smemo mi zanimati za življenje in usodo naših bratov okraj Snežnika in Triglavja, ne da bi to naše zanimanje moglo kakorkoli slabo vplivati na razmerje med našimi narodnimi drobci drugod in njih državami.

Iz dežele korporacijskega gospodarstva

Kriza tudi v Italiji ne popušča

Dva primera prikritega priznanja fašističnih listov

Trst, sredi januarja
Fašistični tisk v poslednjem času izredno mnogo razpravlja o gospodarsko političnih funkcijah fašistične države in ne prestanto napoveduje izboljšanje položaja zlasti širšim ljudskim slojem. Kljub temu pa mora vedno znova in zmerom česče prednašati čitateljem prav žalostne ugotovitve o dejanskem gospodarskem stanju v deželi. Treba je le, da se človek potrdi in pod navidezno nedolžnimi naslovi prečita dolge članke, kjer se v bogastvu fašistične retorike skrivajo jedro resnice, ki režimu ni nič kaj prijetna in še posebno ne v letu 1935., ki pomeni vendar definitivni pričetek korporacijske dobe.

Seveda se fašisti izgovarjajo na svetovno ekonomsko depresijo. Toda fašizem je vendar objavljal, da bo vse gospodarske probleme in še posebej svetovno gospodarsko krizo v Italiji rešil s svojim korporacijskim sistemom! Kako izgleda ta teorija v praksi, naj pokažeta zaenkrat le dva kočljiva gospodarska problema iz ožje domovine Jugoslovenov pod italijansko oblastjo.

Težave istrskega ribarstva

Znano je, da se na tisoče ljudi ob tržaškem zalivu, zapadni in vzhodni obali Istre, na otokih Cresu, Lošinj, I. dr. preživlja z ribolovom. Samo v Istri je okrog 2000 ribičev, ki težko služijo svoj vsakdanji kruh z napornim delom, katerega težave so znane vsakomur, ki je kdaj ob blizu opazoval zagorele ribice na lovu. M. kdo ne pozna namreč ribiča od Sv. Križa in drugih belih vasic ob kraški obali istrskega Jadrana in Tržaškem zalivu? Kdo ne pozna Izole, Kopra, Umaga, Rovinja, Fazane in drugih krajev v Istri, kjer je nekako tako cvetela industrija konzerviranja rib, zlasti sardin. Nad 40 tovarnov je bilo v polnem obratu. Danes pa je položaj v tem pogledu drugačen. Tovarne v Izoli, Kopri, Rovinju I. dr. so izgubile svoje tržno zaledje in so se morale omejit pred vsem na domači konzum, ker so sosedne države zelo zavrele uvoz tega blaga iz Italije. Razen tega istrska produkcija, ki jo je Italija prva leta po vojni zelo zanemarila, sploh ni mogla konkurirati z neprimerno boljimi izdelki španske in portugalske ribe industrije, ki se je po svetu že uveljavila. Italija je to, nekdanj tako lepo uspevajočo gospodarsko panogo zelo zanemarila. Tako je mesto nekdanjih 40 tovarnov danes v obratu le 20 in še te v obično skrajnem obsegu.

Dr. Bruno Cocconi, fašistični poslanec in predsednik fašistične nacionalne federacije ribijh industrijev, se je o tem vprašanju pred kratkim razgovarjal s tržaškim poročevalcem rimskega lista »Giornale d'Italia«, ki je vse te probleme istrskega ribarstva precej odkrito objavil v svojem časopisu. Iz tega zanimivega razgovora posnemamo, da se je položaj po letu 1929, še neprimerno poslabšal, čeprav se je z omejitvijo uvoza tujih produktov skušala kriza vsaj nekoliko omiliti. Dr. Cocconi je priznal, da je v vseh sedanjih 20 tovarnah za konzerviranje rib v Istri zaposlenih le še 2000 ljudi, dočim jih je bilo nekdanj 8 do 10 tisoč. Delavci so slabo plaščani; saj pravi dr. Cocconi dobesedno: »Od l. 1930. dalje kaže diagram plač stalno padajočo črto.« Fašistični poslanec iz previdnosti sicer ne navaja števil, vendar pri primeren zaključek lahko sami ustvarimo, če pomislimo, da je prisiljen dati take izjave celo sam predsednik fašistične federacije ribijh industrijev.

Položaj tržaških paroplovnih družb

Koncem decembra je zasedal v Trstu pokrajinski svet korporacijskega gospodarstva za tržaško pokrajino. Zasedanju je predsedoval tržaški prefekt Tiengo, ki je imel daljši govor o nič kaj rožnatem gospodarskem položaju Trsta in okolice. Ob tej priliki je lastnik znane tržaške paroplovne družbe Anton Cosulich predložil prefektu spomenico, v kateri ga je naprosil za nujno rešitev v spomenici navedenih zahtev, ker bodo morale sicer vse tržaške paroplovne družbe ustaviti promet. Spomenica pravi med drugim: »Leta 1933. je vlada v skrbnih zaradi prevelikega pomanjka prometa tovarnih ladij in da omogoči brodolastnikom čim večjo plovnost ter tako omeji brezposelnost, dovolila posebno plovno nagrado v znesku 70 milijonov lir. Leta 1934. je bila ta nagrada znižana od 70 na 50 milijonov lir, kar predstavlja vsekarer nezadostno vsoto; če je vlada ne bo dopolnila (na prejšnjo višino), bo treba paroplovno omejiti najmanj za 15 do 20 odstotkov Paroplovne družbe so pred časom predložile zahtevo po integralni obnovitvi nagrade za leto 1935., a kljub vsem korakom, ki jih je podvzela naša federacija, smo že preko prve polovice decembra, ne da bi dosegli omenjeno obnovitev.

S P O R T

Finale Hermes : Ilirija

Jutri ob 14.30 na Stadionu.

Tudi nogomet je na sportnem programu jutrišnje zimske nedelje. Ilirija in Hermes zaključita pokalno tekmovalje, ki ga je začetkom januarja razpisala Ilirija, a ga je slabo vreme prekinilo takoj po izločilnem kolu, v katerem sta izpadla SK Jadran in SK Sloga. Zmagovalec prejme jutri od SK Ilirije razpisani pokal. Oba kluba nastopita že zaradi tega, pa tudi da izkoristita priliko za trening, s kompletnim I. moštvom.

Skakalno prvenstvo MZSP

Maribor se pripravlja, da dostojno pravi svoj zimski sportni praznik. Ugodne snežne razmere, krasni dnevi in zagotovljena udeležba najboljših jugoslovenskih skakačev so porok, da bo prireditelj v Mariboru tako pestra družba dobrih skakačev. Mariborčani, ki so v sportnih zadevah precej natančni, bodo pri tej skakalni tekmi brezdvomno prišli na svoj račun. Konkurenca bo ostra in vsak skakač se bo bojeval za prestiž svojega kraja, eni za Maribor, drugi za Celje, Ljubljano in Gorenjsko.

Povabljeni tekmovalci se opozarjajo, da bodo nastanjeni v hotelu »Orle«. Tam se vrši tudi žrebanje, in sicer v nedeljo ob 10.30 v igralni sobi III. nadstropje. Opozorjamo gledalce, da je začetek tekme točno ob 14. ter da se poslužujejo na poti k skakalnici prehodov, ki jih določajo reditelji. Avtomobili in druga vozila naj se poslužujejo prehoda pri Betnavskem gradu.

Smučarski klub in sportni teden v Celju

Smučarski klub Celje stopa v peto leto svojega dela. Zdi se, da nikakor ne bo odveč, če ob tej priliki spregovorimo nekoliko besed o njem, ki ga smemo brez dvoma uvrstiti med najginejše zimske sportne organizacije Slovenije.

Prvi predsednik kluba, znani smučar g. Henrik Kodela, ki je pri Stančevici koči na Triglavu mnogo let vodil tečaj JZSS za smučarje-učitelje, je imel nemalo dela, da je mogel ob koncu klubove poslovne dobe oddati seznam članov, ki je do takrat še dosegel številke sto vsakega, ki količjak pozna nasprotstva in zapreke, ki se redno pojavljajo ob ustanovitvi vsakega kluba, vsakega društva, bo moral priznati, da je tako. V drugem in tretjem poslovnem letu se je Smučarskemu klubu pod vodstvom dr. Alfreda Juharta posređilo pridobiti za predavanje v Celju »Krajina Juljskih Alp« dr. Julija Kugyja, manega po njegovih pred nedavnim izdanih delih, v katerih nam nepozabno opeva krasote naših planin in prelepi našega Triglava. V tem času je bil tudi nastop svetovne prvakinja v drsanju mlade Hilde Holovske, ki je, kakor znano, pozneje tako tragično umrla, velik sportni dogodek. Že takrat je klub prišel z gradnjo smučarske skakalnice v bližini letovišarske restavracije g. Ervina Petricka v Liscach. Da ta skakalnica v celjskem sportnem življenju, kakor tudi za pospeševanje tujeskega prometa zelo mnogo pomeni, nam dokazuje že dejstvo, da so slovesni blagoslovitvi po celjskem opatu g. Petru Juraku prisostvovali poleg nepregledne množice občinstva tudi zastopniki oblasti in najvišji častniki celjskega pešpolka.

Na stotine in stotine ljudstva iz Celja in bližnje ter daljne okolice je vrelo takrat k skakalnici, saj so vedeli, da bodo tam imeli priliko videti poleg najbolj znanih inozemskih smučarjev še mojstra v skakanju Norvežana Arna Guttormsena.

V pomladi po tej tekmi je Smučarski klub osvojil še teniško sekcijo, ki jo je potem registriral pri teniškem združenju v Zagrebu. Ko je klub načeloval v četrtem letu g. Edvard Pajdaš, se je moral od borbi z notranjimi in zunanji težavami, vendar se mu je posređilo vse zgladiti in urediti. In zopet so pričeli z delom. Izgradili so skakalnico in drugo tekmovalje v skakanju na njej skoroda ni zaostajalo za prvimi, tako široko zamiljenim in izpeljanim. V tem delavnem letu so pričeli tudi s prirejanjem smučarskih tečajev na Smrekovcu in na Mozirski planini. Te tečaje, katerim se je pozneje v aprilu priključil še tečaj na Okretju v Savinjskih planinah, sta vodila g. Franc Zangger in Ervin Gračner, ki sta si bila medtem tudi pridobila diplomu učiteljev smučanja, izdano od JZSS. Člani kluba so sodelovali in se uveljavljali pri vseh zimskih sportnih prireditvah. Najbolj častno izmed njih je rešil svojo nalogo član Friderik Jelen, ki si je dvakrat zaporedoma pridobil pri alpskih tekmah naslov smučarskega prvaka v slalomu, pri lankem tekmovalju za državno prvenstvo pa je dosegel četrto mesto. Mnogo so storili tudi za otroke in doraščajočo mladino, tako da smemo po pravici trditi, da si je klub v zimsko sportnem oziru priboril odločujočo položaj.

Sedaj, ko obstoja že peto leto in mu načeluje g. Franc Zangger, hoče klub dokazati upravičenost svojega obstoja, svoj namen in pomen s sportnim tednom v dnevi 2. do 10. februarja. Naj omenimo posebej datume 3., 7., 8. in 10. februar. Dne 3. februarja bo prvenstveno tekmovalje za Slovenijo v damskem slalomu. Za 7. februar jim bo najbrže uspelo pridobiti za sportno predavanje znanega hribočasa Erta iz Monakovega, ki je obilazil že vrsto vrhov na Himalaji. Naelednji dan bodo gledalci lahko prišli v Jugoslaviji videli izvajanja smučskih skokov v nočnem času. 10. februarja pa bo veliko mednarodno tekmovalje v skokih. Klub je pred nedavnim zaprosil prometno ministarstvo, da dovoli obiskovalcem sportnega tedna, ki bodo potovali z vlakom, 50 odstotni popust na vozne cene. Združenje gostilničarjev je sklenilo dati gostom popolno oskrbo po izredno znižanih cenah.

KUPIMO KOMPLETNO HLADILNO NAPRAVO

ki bi zadoščala za potrebe kuhinje za prehrano do 800 ljudi. V poštev pridejo tudi večji hladilniki, dobro ohranjeni. Pogudbe s priloženo fotografijo objekta, tipa in kapacitete in časa, odkar je v pogonu, poslati na ogl. odd. »Jutra« pod »Industrija P-3695« 1152

ZSK Hermes. (Nogometna sekcija.)

Pozivajo se vsi igrači nogometne sekcije, ki imajo katerokoli klubsko opremo, da isto brezpogojno takoj oddajo proti potrdilu g. Bergantu na Celovški cesti (hiša Bahovec). Proti onim, ki se tudi po tem pozivu ne bodo odzvali ter oddali vso opremo, bo klub kar najstrožje postopal. V nedeljo igramo finalno pokalno tekmo z Ilirijo. Postava moštva je razvidna v članski knjigi. G. Korče bo igral pri tej tekmi.

Vremensko poročilo JZSS

JZSS je prejel davi telefonično naslednja vremenska poročila:

Kranjska gora: — 5, barometer pada, jasno, mirno. Vršic in Krnica 1 m pršiča. **Rateče-Planica:** — 5, barometer pada, pooblačeno, lahko megleno, 8 cm pršiča, Tamar 40 cm. — **Bistrica-Bohinjsko jezero:** — 4, zelo oblačno, v dolinah brez snega. — **Kamnik:** — 2, oblačno, drobno međe, na 2 cm podlage 8 cm novega pršiča. Smuka neugodna. **Vogel:** jasno brez vetra. — 11, sneg suh, smuka odlična. — **Pohorje:** Mariborska koča: — 4, jasno, mirno, 30 cm pršiča, smuka dobra. — **Pohorski dom:** — 6, jasno, mirno, 36 cm pršiča, smuka dobra. — **Ruška koča:** — 6, jasno, mirno, 40 cm pršiča. Smuka ugodna. — **Klopič vrh:** — 5, jasno, mirno, 45 cm pršiča, smuka ugodna. **Koča na Pesku:** — 7, jasno, mirno, 60 cm pršiča, smuka ugodna, skakalnica porabna. — **Seniorjev dom:** — 8, jasno, mirno, 50 cm pršiča na podlagi, smuka izborna. — **Sv. Lovrenc:** — 5, pooblačeno, mirno, 30 cm pršiča. — **Rimski virec:** — 11, jasno, mirno, 25 cm pršiča, smuka izborna.

Polzevo: — 3, staro podlago pokrila ponoči tenka plast novega snega, oblačno, smuka prav dobra.

Po stanju z dne 17. t. m.: Poljuka — 4, oblačno, severozapadnik, na 20 cm podlago 15 cm pršiča, smuka prav dobra, skakalnica vporabna. — **Rakek:** temperatura 0, oblačno, snega 10 cm brez podlage, mestoma spihan, smuka manj ugodna. —

Radio

Sobota, 19. januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — **12.50:** Poročila. — **13:** Čas, plošče. — **18:** Radio-orkester. — **18.15:** Aktualnosti (L. Mrzel). — **18.30:** Radio - orkester. — **18.50:** Francočina. — **19.30:** Čas, jedilni list, program za nedeljo. — **19.30:** Nacionalna ura: Vojška in telesna vzgoja naroda (iz Beograda). — **20:** Znanstvenopolitični pregled (dr. Jug). — **20.20:** Kuplete poje Makso Reš, vmes dvospevi za sopran in alt (gđf. Kristanova in Rudolfova). — **21.20:** Čas, poročila, Radio - orkester.

Nedelja, 20. januarja.

LJUBLJANA 7.30: Kmetijsko predavanje: O lanu (inž. Sadar Vinko). — **8:** Korščnice na ploščah. — **8.20:** Poročila. — **8.30:** Orgelski koncert (prof. Matija Tome). — **9:** Versko predavanje (prior Valerijan Učak). — **9.15:** Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. — **9.45:** Iz Schubertove mase (plošče). — **10:** Delavsko predavanje: Volitve delavskih in nameštenskih zaupnikov (Delavska zbornica). — **10.20:** Sekstet iz Brnice na ploščah. — **10.40:** Korščke narodne s spremljevanjem radio - orkestra poje ga. Neratova, gđf. Mišičeva, gg. Gostič in Janko. — **11.40:** Otroška ura (M. Kunčič). — **12:** Čas, Radio - orkester (po željah). — **16:** Spevoigra »Pri zlatem sodku«. — **17:** Nekaj vsehletih orkestralnih točk na ploščah. — **17.30:** Pevski zbor »Zvezdec iz Most«. — **19.30:** Nacionalna ura: Sponosor poskus za izdajo prvega hrvaškega časopisa (dr. Ferdo Šišić iz Zagreba). — **20:** Čas, jedilni list, program za ponedeljek. — **20.10:** Akademski pevski kvintet poje korščke narodne. — **21:** Radio - orkester. — **21.30:** Čas, poročila. — **21.50:** Radio - orkester, vmes klavirske solistične točke (Vondraček, na ploščah).

Uspeh Javna sodna dražba

za uspehom
zanje, kadar se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasičnika!

v konkuru »Jutro« se nadaljuje od 15. januarja 1935 naprej dnevno od 9. do 12. in od pol 15. do 18. ure. Prodaja se vrši v Ljubljani v trgovini na Miklošičevi c. 34 v naslednjem vrstnem redu:
Gramofonske plošče — velika izbira;
Orjaški gramofoni na električni pogon s dinamičnim zvočnikom za koncertne in družbene dvorane, restavracije, kavarne i. t. d. in nekaj manjših gramofonov;
Zvočniki dinamični in gramofonski deli;
Radio-aparati in radio-potrebščine;
Trgovski inventar, praktičen za vsako trgovino, se prodajajo tudi posamezni komadi.

Občina Ljubljana

Zapustil nas je za vedno naš ljubljani soprog, oče, stari oče, brat in stric, gospod

FRIDRIK PAUER

pekovski mojster in posestnik

danes, dne 18. t. m. po mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. t. m. ob 3. uri popoldne od doma žalosti, Sv. Petra cesta šte. 48, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana-Basel, dne 18. januarja 1935.

1161

Žalujoča rodbina.

TONKINO - APARATURO KOMPLETNO KUPIMO

po možnosti, da se stavi v pogon ob priliki ogleda. Aparatura mora biti novejša tipe, s enim ali dvema projektorjema. Ponudbe s priloženo fotografijo objekta, tipa in kapacitete in časa, odkar je v pogonu, poslati na ogl. odd. »Jutra« pod »Industrija P-3695« na oglasi oddelku »Jutra«. 1152

Kazniški zdravnik

Resnična zgodba iz francoske dobe.

— Dan nato, — je nadaljeval jetnik, sva bila ujeta, ker sva bila brez potnega lista. Viljem je umrl v preiskovalnem zaporu, jaz pa sem postal edini lastnik velikega zaklada. Torej glejte, gospod zdravnik, moja last je zakonita, zakaj njen gospodar je mrtvec. Ako ste pri volji, deliti premoženje z menoj, pustite mi, da zbežim. Dobili me boste v Ponikvah in Vam damo častno besedo, da ne bom storil brez Vas niti koraka, kakor gotovo mi! Bog pomagaj v moji zadnji uri. Ali me torej pustite, da ubežim?

— Spominjam se na ta dogodek. Toda v času, ki ga navajate, si bil podzvel rop in zakopal skrinjico, si bil pri nas v ječi. Kako naj si to razlagam?

— Saj sem Vam vendar povedal, da sva bila že prihodnji dan prijeta kot klateža brez potnega lista. Bilo je to samo štiri dni po moji odslovlitvi kot čestni delavec.

— Bajka je sicer dobro izmišljena, — je pripomnil zdravnik po daljšem premisleku, vendar ne verjamem zdaj nihče več na zakopane zaklade.

Kaznjence je čakal, od strahu se tresoč, na zdravnikov odgovor.

— Kako, Vi ne verjamete mojim resničnim besedam?

— Verjamem, da si človek, ki bi rad živel na rovaš lahkovernih in preprostitih ljudi.

— Za božjo voljo, gospod zdravnik! Skrinjica je zares v jaku pri cerkvi nad

tremi križi ob cesti proti šmarju. Velik kamen je na tistem prostoru.

— Da, da! Dovolj je že tega, pojdi z menoj!

— Tudi biseri so v skrinjici, dragi kamni in mnogo zlatnine...

— Dovolj, pravim, niti besede več! Vstani in pojdi z menoj!

Kaznjencu se je izvil obupen vzklík; vrzel se je po dolgem na tla in zaklical:

— Nočem vstati! Sam ne bom storil niti koraka. O, Vi mi ne verjamete! O, da nimam pri sebi skrinjice, da bi Vam dokazal! Kesali se boste...

Ustreljen na begu.

Mladi zdravnik je bil skrajno razburjen. Že je bil na tem, da bi sprejel njegov predlog. Toda sum, da ga jetnik morda vara in se mu bo pozneje rogala, slednjega pa tudi strah pred odkritjem sta mu branila. Da bi se zavaroval pred nadaljnjimi skušnjavami, je zgrabil kaznjence za roko, da bi ga dvignil in vlekli v celico, ki je bila zanj določena. Toda ta se je upiral s poslednjimi močmi tako, da se je zdravnik odločil poklicati pomoč.

Iz mrtvašnice je hitel v ječarjevo stanovanje, kjer je naletel na dva paznika in jih poklical s seboj. Ko so dospeli na lice mesta, je bilo okno odprto in rahlo omrežje je iztrgano. V bližini je odjeknil oster strel, ki ga je sprožila budna straža na dvorišču. Namenjen je bil beguncu ter ga je tudi zadel.

Bil je mrtvec, zdaj zares mrtvec! Za strel se ni v mestu nihče zmenil. Bila je pač vojna hitra, ko so vsak dan vo-

zili ranjence in mrtve z Dolenjskega. Vsak je imel dovolj posla sam s seboj in z dogodki, ki so bili na vidiku. Na ulicah so postajale gručice ljudi, ki so se pogovarjale o dogodkih in čakale poročil.

Bilo je 22. septembra 1813, ko si je polkovnik Milutinović priporil z gradskiimi graničarji in oddelkom Erdödyjevih, poznnejših Radeckijevih huzarjev red Marije Terezije in plemiški naslov »pl. Višnjegorskega«.

Del avstrijske vojske, prihajajoč z Medvedjega vrha, je trčil pri Višnji gori na sovražnika. Boj je bil vroč. Pri Svetinovihih za plotom je obležalo pet mrtvih, ki so jih kar tam pokopali. Od Loke navzgor so pridirjali Hrvati, po cesti proti Ljubljani pa huzarji. Kakor toča so udarjali strelji v hiše. Ljuta bitka se je zavlekla do žegnane studenca, kamor je prihajalo drugo krilo avstrijske vojske od Ribnice sem proti Francozom in jih gnalo nazaj proti Ljubljani. Požgane, razstreljene, od prebivalcev zapuščene hiše, opustošena polja in travniki so bile trofeje zmagovalcev. Vsa pokrajina okoli Treh križev je bila polna smrekovih šatorov zmage pijanih Avstrijcev.

Nekaj dni nato so kapitulirali Francozi tudi v Ljubljani, ko so se bili za kratek čas zapirli na Ljubljanski grad; nato so bili eskortirani v Karlovec. Ljubljana je postala spet avstrijska.

Mlad bogatin.

Preteklo je pol leta. V Dolenjskih Toplicah se je pričela zdraviliška sezona

Prihajali so kopališki gosti. Med navzočimi gosti je vzbujal pozornost mlad mož elegantne zunanosti, lepega vedenja in prikupnega obličja. Bil je domačin in očividno zelo bogat. Službo, ki jo je imel v dobi francoske okupacije, je zapustil in živel zdaj samo od svojega premoženja. Mnogo je tudi potoval. Ker še ni bil poročen, je domneval ženski svet, da je prišel na ogled. Seveda so ga vabili na vse strani v razne družbe.

Skrivnostni mož se je pojavil v topliški družbi sicer brezbržen, vendar pa, kakor je bilo videti, z vsemi enako pozoren.

Med navzočimi gosti je bila tudi mlada dama, Emilija pl. Röderer, ki je prišla v Toplice s svojo bolešno materjo. Bila je sirota. Očeta je izgubila v vojni proti Francozom in uživala z materjo izdatno pokojnino. Ta in pa njuno premoženje sta jima omogočali udobno življenje. Gospodična pl. Röderer in njena mati sta poznali mladega tujca že poprej. V Brnu jima ga je bil predstavil domači prijatelj in izrecno priporočal za bivanje v Dolenjskih Toplicah.

Na Emilijo, ki je cvetela v mladi krasoti, je obrnil naš mladi rentnik vso svojo pozornost. Prikupljivo vedenje mu je olajšalo poznanstvo in ožje stike v kopališču. Nekega dne je povabil mater in hčer na sprehod po parku, kjer se jima je razodel. Povedal jima je, da je zdravnik in je bil poprej v francoški dobi v kaznišniški službi v Ljubljani. Umrl pa mu je strie v Ameriki ter mu zapustil dediščino, ki

mu bo zadostovala za vse življenje. Nikdar mu ne bo treba živeti v pomanjkanju. Zapustil je neprijetno službo, kar je bila že davno njegova želja. Od takrat nadalje je bil mnogo potoval križem sveta. Prišel je tudi v Brno in zdaj v Toplice, kjer bi rad videl uresničene sanje o svoji sreči...

Zaprosil je za Emilijino roko.

Mati in hči nista sprva zmogli od presečenosti niti besede. Toda mati je z enim samim pogledom na Emilijo, ki je obetala na mestu do las zardela, vse razumela. Občutila je, da odgovarja snubitev hčerkinim mislim in željam. Želela je samo še, da bi ostala zaročena za sedaj še tajna. Dogovorili so se, da bo odgovorila iz Toplice najprej ženin, nato pa Emilija in mati. Čez nekaj časa, ko je šla kopališka sezona že h koncu, sta zapustili tudi obe dami Dolenjske toplice. Medtem je kupil zdravnik B. posestvo W. in ga je plačal z zapuščeno mrtvega zločinca, ki jo je bil izkopal in si jo prisvojil. Ko je bil vse to uredil, se je odpeljal v Brno po svojo nevesto. Po poroki sta odpotovala na svoje posestvo. Vse se je srečno izteklo. Samo nekaj dni nato se je čutil mladi mož bolnega. Tožil je o bolečinah v želodcu in glavi. Prvotna malenkostna bolečina se je hitro razvila v resno bolezen. Mlada žena je bila vsa obupana. Vsaka zdravniška pomoč je bila zaman, kratek čas nato je ležal mladi mož na mrtvaškem odru. Nagle boleznijo in smrti zdravnikove ni mogel nikdo pojasniti. Slučaj? Usoda?

(Po starih virih zapisal Rudolf Dostler.)

(Konec).

J E N E M A L I M O G L A S O M

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslova oglasov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in zensitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo. Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslova. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslova. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! L. e. če zantevate od Oglasnega oddelka »Jutra« Din 3.— v znamkah. odgovor priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun Ljubljana številka 11842 sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelk »Jutra«, Ljubljana.

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dobre smuške obleke

modre in rjave, za gospode in dame po 345 Din pri Prekarju. Sv. Petra cesta 14. 1034-6

Salonsko opravo

rokoke, jessonovo, nad 100 let staro, v brezhinob stanju, primerna za prvorazredni salon, za rdečo svilo, tapetiranje, kakor tudi razne starinske predmete, slike, narodne nošnje itd. prodam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Rokoka«. 1050-6

Vso trg. zalogo

manufakturno, galanterijsko in specializirano pod zelo ugodnimi pogoji takoj prodam za hranilne knjižice dobrih zavodov. Zaloga cca 50.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Hranilne knjižice«. 1050-6

Radio

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio-aparat

štiričrni, z zvokom in akumulacijem, skoraj nov za 950 Din prodaja Ivan Rustja, Urina sela 1033-9

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Avto Fiat

500 A, ki troši zelo malo benzina, prodam ali najemujem za dobro vino. Vprašati v garaži v Kapiteljski ulici številka 3, kjer se odda in najem lepo »Midi« in garažo. 925-10

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Večjo količino dog

od brinja, rabim za izdelavo sokov. Interesenti naj pišejo na naslov: Dušan J. Kovarčič, Prijedor. 931-7

Mizo

ovalno ali okroglo, veliko, staro, dobro ohranjeno takoj kupim. Pismene ponudbe z navedbo cene in kdaj se lahko ogleda na oglasni oddelk »Jutra« pod »Dobro ohranjena 36«. 1182-7

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vloge

Banovinske, Kmečke in Mestne hranilnice, do zneska 50.000 Din k p. m. Lahko je tudi več knjig. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Plačilo takoj«. 1064-16

Vložnice vseh bank

nakup, prodaja in zaloga, vseh vrst posojila kulne na in zanesljivo. »FINANCIER«, Zagreb, Hlca 9 — telefon inter. 44-00. Naročila z deleži se izvršujejo takoj. 952-16

Poverenike (ce)

trajno za svako mesto v Jugoslaviji. Poslovanje bankarski in optatni. Zarada — odlična. — Sami pismeno javiti se za marko za odgovor: Depozitni banke Beograd, post. št. 437. 268-16

Vložne knjižice

od 10.000 do 50.000 Din kupim na štiri obroke — po polni vrednosti. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Popolno jamstvo«. 1178-16

Vložne knjižice

cca 80.000 Din Mestne, cca 10.000 Ljudske ter Kmet. št. hranilnice in posojilni dom cca 80.000, kupim naj ugodnejše proti takojšnji gotovini. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 1035-16

Knjižice

Ljubljanske mestne hranilnice, z vlogo do 35.000 ali manj, kupim proti takojšnemu plačilu. — Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Ljubljanske«. 1143-16

Posest

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Poslojpe

primerno za ureditev stanovanja ali industr. obrat, s tekočo vodo, prodam v mestu, 5 minut od železnice. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Kamnik«. 1049-20

Stavbna parcela

napredaj v Staničevi ulici (za Belgradom), Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 1049-20

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Spalnico

prodam za 1500 Din, na ogled v Rožni dolini, cesta VIII/2. 1067-12

Prehrana

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dva gospoda

sprejem na hrano, Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 1208-14

Lokali

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno v Mariboru

izvrstno vpeljano in dobro ideo, radi družinskih razmer oddam takoj v najem pod ugodnimi pogoji. V poslojpe prišlo samo strokovnjaki. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 1119-10

V najem

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovino

z mešanim blagom, dobro ideo, oddam v najem. — Dopolni na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Zdraviliški okraj«. 1181-17

Službe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Gospodična

večja vseh pisarniških del z množičnimi sprisavljenimi tiskanimi in ročnimi strokovnjaki. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 1024-2

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dva pletilca

razena modernih pletilnih strojev, za noževanje, nemo takoj. Pred vsem želimo mlajša in inteli. gentne vojašne prostrelavce in jih izveževati. »Cottos stroj« Tovarna Vitmar Ljubljana. Pred škojfe 10. 970-1

Natakarico

ženske zunanosti, kavijske zmožnosti, iščem za boljše gostilno. Pomoči. Hrenova ulica 24. 1193-1

Prodajalko

poslovalnico za Ljubljansko trgovino sprejemmo takoj. Samo prvorazredni mož, ki so vajene tudi angro trgovine naj stavi jo svoje ponudbe na tovarno delavcev in nogavice Josip Vidmar, Ljubljana, Pred škojfe 10. 999-1

Postrežnica ali služkinja

mlada in neodvisna, dobi zaposlenje pri gospodu. — Ponudbe z opisom razmer in slika na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Vrtlar«. 1181-1

Perfektno kuharico, natakarico in služkinjo

za gostilno, sprejme Vico Maribor, Gosposka ulica 5. 1183-1

Mesar, pomočnika

vajenega čoka, prekaljevalca, samostojnega, staroga 35—40 let sprejme takoj Toni Bule ml., Mokronog. 1137-1

Natakarica

dobi takoj službo v vinotoku. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 1204-1

Postrežnica ali služkinja

mlada in neodvisna, dobi zaposlenje pri gospodu. — Ponudbe z opisom razmer in slika na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Vrtlar«. 1181-1

Vrtnar

z večletno prakso, popolnoma tizen, star cca 35 let, kateri bi tudi druga dela pri gospodarstvu opravljal, dobi trajno službo. — Ponudbe na Aloma Company d. o. o. z. Ljubljana, pod »Vrtnar«. 1130-1

Veliko industrij, poduzeće

in Savskoj Banovini traži sposobnog — samostalnog vrtlarja

koji je perfektno u vrtlarstvu, kulturi povrća i uzdiravanju perivoja. Nastup odmah. Ponudbe sa podacima o predhodnoj naobrazbi, dosadašnjem delovanju, krugu znanosti i plaćenju uvjeta imadu se upravitli na ogl. odd. »Jutra« pod šifrom »Vrtlar«. 1181-1

Gospodinjstva pomočnica

(kuharica) za vsa hišna dela (pospravljanje sob) z večletnimi sprisavljenimi, dobi takoj službo v večji hiši na deželi. Plača po dogovoru. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Boljša moč«. 1120-1

Sokolosko društvo

Ostajek-Matica, potreban je stalan društveni prednjak za vodstvo dežijih i naraštajskih kategorija. Molbe neka se šalju izravno na društvo do 31. jan. 1935. godine, isti treba priložiti prepise svedodbi o stručnoj spremi, podatke o rođenju, školskoj spremi, kratki opis dosadašnjeg sokolskog rada te naznaku plaće. 1177-4

Plačilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Plaćilnu natakaricu

samo prvorazrednu silu, čistst i urednu, govornika mora i nemški, kao i prvorazrednu hotelsku sobaricu

Veziljo

za specialni stroj (štitarico), v stalno službo sprejme J. Goldstein, Zagreb, Deteličeva 74, dvorišna stavba, prtilje, desno. 1002-1

Mlajšega brivskega pomočnika

po možnosti ostarija, in frizerko

Sprejemni takoj v stalno službo

Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 1206-1

Stanovanje

oddaj v Novem Voduatu — Društvena ulica št. 28. 1145-31

Dvosob. stanovanje

oddaj v Novem Voduatu — Društvena ulica št. 28. 1145-31

Dvosob. stanovanje

oddaj v Novem Voduatu — Društvena ulica št. 28. 1145-31

Dvosob. stanovanje

oddaj v Novem Voduatu — Društvena ulica št. 28. 1145-31

Dvosob. stanovanje

oddaj v Novem Voduatu — Društvena ulica št. 28. 1145-31